

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Využívání daňových rájů evropskými finančními institucemi

Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Barbora Vránová**
Osobní číslo: **E22302**
Studijní program: **B0412A050011 Finance**
Téma práce: **Využívání daňových rájů evropskými finančními institucemi**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je identifikace rozsahu aktivit vybraných evropských finančních institucí v daňových rájích a jejich daňového zatížení.

Osnova:

- Daňové plánování evropských finančních institucí.
- Boj proti daňovým rájům.
- Analýza aktivit evropských finančních institucí v daňových rájích.
- Analýza daňového zatížení evropských finančních institucí.
- Zhodnocení aktivit v daňových rájích.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

ALIPRANDI, Giulia a VON ZEDLITZ, Gerrit. *Benchmarking Country-by-Country Reports*. Working paper č. 17. Online. In: *EUTAX Observatory*. 17. 2023. Dostupné z: https://www.taxobservatory.eu/www-site/uploads/2023/05/EUTO_WP17_Benchmarking_CbCRs_May2023pdf.
BARAKE, Mona. *Tax Planning by European Banks*. Working paper č. 9. Online. In: *EUTAX Observatory*. 9. 2022-12. Dostupné z: https://www.taxobservatory.eu/www-site/uploads/2022/12/WP9_Tax-Planning-by-European-Banks_December2022-1.pdf.
LEJOUR, Arjan. *Good tax practices in the fight against tax avoidance*. Online. In: FISC Subcommittee. 2023. Dostupné z: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2023/754198/IPOL_IDA\(2023\)754198_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2023/754198/IPOL_IDA(2023)754198_EN.pdf).
NERUDOVÁ, Danuše. *Daňová politika v Evropské unii*. Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-682-3.
ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 7. Leges, 2018. ISBN 978-80-7502-274-5.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Vít Jedlička, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2025**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jan Černohorský, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2024

Prohlašuji:

Práci s názvem Využívání daňových rájů evropskými finančními institucemi jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7 /2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 25. 4. 2025

Barbora Vránová v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, Ing. Vítovi Jedličkovi, Ph.D., za odborné vedení, cenné rady a trpělivost, kterou mi věnoval během celého zpracování práce. Mé poděkování patří rovněž mé rodině a blízkým přátelům za podporu, motivaci a pochopení během celého studia i při psaní této práce.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá využíváním daňových rájů evropskými finančními institucemi. Cílem je identifikace rozsahu aktivit vybraných evropských finančních institucí v daňových rájích a jejich daňového zatížení pomocí ukazatelů jako efektivní daňová sazba, zisk na zaměstnance a podíl zisku na HDP. Práce také hodnotí rozdíly mezi reálnou ekonomickou aktivitou a vykazovanými zisky v daňově zvýhodněných jurisdikcích a zohledňuje aktuální regulační rámec, včetně iniciativ OECD a EU.

KLÍČOVÁ SLOVA

Daňové plánování, daňové ráje, efektivní daňová sazba, finanční instituce, zisk na zaměstnance, Country-by-Country Reporting, BEPS, evropské banky

TITLE

Use of Tax Havens by European Financial Institutions

ANNOTATION

This bachelor thesis deals with the use of tax havens by European financial institutions. The aim is to analyze the scope of these activities and the real tax burden of selected banks using indicators such as effective tax rate, profit per employee and profit share in GDP. The thesis also evaluates the differences between real economic activity and reported profits in tax-advantaged jurisdictions and takes into account the current regulatory framework, including OECD and EU initiatives.

KEYWORDS

Tax planning, tax havens, effective tax rate, financial institutions, profit per employee, Country-by-Country Reporting, BEPS, european banks

OBSAH

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK.....	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	11
ÚVOD.....	12
1 DAŇOVÉ PLÁNOVÁNÍ EVROPSKÝCH FINANČNÍCH INSTITUCÍ.....	13
1.1 Vymezení pojmu daňové plánování	13
1.1.1 Mezinárodní daňové plánování.....	14
1.2 Typy daňového plánování.....	15
1.2.1 Licenční poplatky	17
1.3 Role daňových rájů v rámci daňového plánování.....	18
2 BOJ PROTI DAŇOVÝM RÁJŮM	20
2.1 Evropská a mezinárodní regulace	20
2.2 Balíček Evropské komise proti vyhýbání se daňové povinnosti	22
2.3 OECD – Base erosion and profit shifting (BEPS).....	22
2.4 Směrnice Anti-tax avoidance directive (ATAD).....	25
2.5 Automatická výměna informací (CRS)	26
2.6 Blacklist daňových rájů podle EU	26
2.7 Financial Secrecy Index.....	27
2.8 Corporate Tax Haven Index.....	28
3 METODIKA.....	30
3.1 Analýza dokumentů	30
3.2 Komparativní analýza	30
3.3 Analýza vybraných ukazatelů.....	30
3.4 Datové zdroje.....	31
3.5 Postup práce.....	31

4 ANALÝZA AKTIVIT EVROPSKÝCH FINANČNÍCH INSTITUCÍ V DAŇOVÝCH RÁJÍCH.....	33
4.1 Identifikace evropských finančních institucí	33
4.1.1 Deutsche Bank	33
4.1.2 HSBC	34
4.1.3 BNP Paribas	35
4.1.4 Barclays	35
4.1.5 Intesa Sanpaolo	36
4.2 Přehled aktivit vybraných finančních institucí v daňových rájích.....	36
4.2.1 Deutsche Bank	37
4.2.2 HSBC	37
4.2.3 BNP Paribas	38
4.2.4 Barclays	38
4.2.5 Intesa Sanpaolo	38
4.3 Formulář pro Country-by-Country-Reporting	38
5 ANALÝZA DAŇOVÉHO ZATÍŽENÍ EVROPSKÝCH FINANČNÍCH INSTITUCÍ	41
5.1 Efektivní daňová sazba	41
5.1.1 Deutsche Bank	41
5.1.2 HSBC	45
5.1.3 BNP Paribas	48
5.1.4 Barclays	51
5.1.5 Intesa Sanpaolo	53
5.2 Zisk na zaměstnance	55
5.2.1 Deutsche Bank	55
5.2.2 HSBC	58
5.2.3 BNP Paribas	60

5.2.4	Barclays	62
5.2.5	Intesa Sanpaolo	63
5.3	Podíl zisku na HDP	64
5.3.1	Deutsche Bank	65
5.3.2	HSBC	66
5.3.3	BNP Paribas	67
5.3.4	Barclays	68
5.3.5	Intesa Sanpaolo	69
6	ZHODNOCENÍ AKTIVIT V DAŇOVÝCH RÁJÍCH.....	70
	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	73

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Efektivní daňová sazba – Deutsche Bank	42
Obrázek 2: Kajmanské ostrovy	43
Obrázek 3: Jersey	44
Obrázek 4: Lucembursko	45
Obrázek 5: Efektivní daňová sazba – HSBC	46
Obrázek 6: Hongkong	47
Obrázek 7: Nizozemsko	48
Obrázek 8: Efektivní daňová sazba – BNP Paribas	49
Obrázek 9: Irsko	50
Obrázek 10: Lucembursko	51
Obrázek 11: Efektivní daňová sazba – Barclays	52
Obrázek 12: Irsko	53
Obrázek 13: Efektivní daňová sazba – Intesa Sanpaolo	54
Obrázek 14: Zisk na zaměstnance – Deutsche Bank	55
Obrázek 15: Zisk v zemích bez zaměstnanců	57
Obrázek 16: Zisk na zaměstnance – HSBC	58
Obrázek 17: Zisk v zemi bez zaměstnanců	59
Obrázek 18: Zisk na zaměstnance – BNP Paribas	60
Obrázek 19: Zisk v zemi bez zaměstnanců	61
Obrázek 20: Zisk na zaměstnance – Barclays	62
Obrázek 21: Zisk na zaměstnance – Intesa Sanpaolo	63
Obrázek 22: Zisk v zemi bez zaměstnanců	64
Obrázek 23: Podíl zisku na HDP – Deutsche Bank	65
Obrázek 24: Podíl zisku na HDP – HSBC	66
Obrázek 25: Podíl zisku na HDP – BNP Paribas	67
Obrázek 26: Podíl zisku na HDP – Barclays	68
Obrázek 27: Podíl zisku na HDP – Intesa Sanpaolo	69

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ATAD	Anti-tax avoidance directive
BaFin	německý regulační finanční úřad
BEPS	Base erosion and profit shifting
BNP Paribas	Banque Nationale de Paris Paribas
CbCR	Country by Country Reporting
CFC	Controlled foreign company
CRS	Common Reporting Standard
CTHI	Corporate Tax Haven Index
EU	Evropská unie
Euribor	mezibankovní úroková sazba
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act
FSI	Financial Secrecy Index
HDP	Hrubý domácí produkt
HSBC	Honkong and Shanghai Banking Corporation
MLI	Multilateral Instrument
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
USA	Spojené státy americké

ÚVOD

V posledních desetiletích se otázka daňového plánování a využívání daňových rájů stala jedním z klíčových témat v oblasti mezinárodních financí a veřejných politik. Evropské finanční instituce jako významní aktéři globálního trhu disponují rozsáhlými strukturami, které jim umožňují legální, ale i kontroverzní způsoby optimalizace daňového zatížení. Využívání daňově zvýhodněných jurisdikcí, tzv. daňových rájů, umožňuje těmto subjektům přesouvat zisky mimo země, kde je hodnota reálně vytvářena, čímž dochází k erozi daňového základu jednotlivých států. Daňové plánování, jehož součástí je i využívání daňových rájů, se tak stává jedním z nejdiskutovanějších témat současné hospodářské politiky.

Daňové ráje, označované také jako offshore jurisdikce, nabízejí podnikům výhodné podmínky z hlediska zdanění, transparentnosti a regulace. Jejich existence sama o sobě není nezákonná, avšak způsob, jakým jsou využívány – často za účelem přesunu zisků a snižování daňových povinností – může mít zásadní dopad na daňové příjmy států, konkurenční prostředí a celkovou ekonomickou rovnost. V tomto kontextu se finanční instituce dostávají pod drobnohled nejen regulátorů, ale i veřejnosti, která požaduje větší transparentnost a spravedlivé zdanění.

Tato práce si klade za cíl identifikovat rozsah aktivit vybraných evropských finančních institucí v daňových rájích a jejich daňové zatížení. Analýza je postavena na konkrétních ukazatelích, jako je efektivní daňová sazba, rozdíl mezi efektivní a nominální sazbou, zisk na zaměstnance a podíl zisku na HDP v jednotlivých jurisdikcích. Dále jsou představeny základní nástroje daňového plánování a regulační rámec, včetně iniciativ jako jsou BEPS, směrnice ATAD, veřejné CbCR a blacklisty EU či OECD. Zvláštní důraz je kladen na identifikaci nesouladu mezi reálnou ekonomickou aktivitou a vykazovanými zisky v daňově zvýhodněných lokalitách.

1 DAŇOVÉ PLÁNOVÁNÍ EVROPSKÝCH FINANČNÍCH INSTITUCÍ

Daňové plánování se využívá od menších podniků až po velké korporace. Je to velice široký pojem, a proto v téhle kapitole bude vysvětleno co znamená, jaké jsou typy daňového plánování, které využívají evropské finanční instituce, a také jakou roli hrají v daňových rájích evropské finanční instituce.

1.1 Vymezení pojmu daňové plánování

Daňové plánování je analýza finanční situace podniku či jednotlivce, která vede k legální minimalizaci daňové povinnosti (Cornell Law School, 2022). Je to proces, při kterém se musí definovat a stanovit cíle, kterých by daný podnik chtěl dosáhnout. Daňové plánování zahrnuje (Kagan, 2023):

- analýzu daňového poplatníka pro stanovení optimální struktury transakcí a investic,
- využívání daňových zákonů a předpisů ke snížení daňové povinnosti,
- zvažování faktorů jako je načasování příjmů, investiční možnosti nebo různé srážky,
- strategie před podáváním daňového přiznání s cílem maximalizace daňové úspory

Daňové plánování není jednorázový postup, ale je to proces plánování, který se musí dělat průběžně celý rok. Při plánování je potřebná znalost zákonů, daňových předpisů a vyhlášek. Cílem daňového plánování je snížení daňového zatížení, diverzifikace zdanitelných příjmů, zamezení neshod nebo zvýšení zisku.

Jsou různé typy daňového plánování, které se časově dělí na krátkodobé a dlouhodobé plánování. Krátkodobé plánování bývá zpravidla jednou ročně za účelem dosažení jasných nebo omezených cílů. Dlouhodobé plánování je na delší období, zpravidla více než jeden rok a zahrnuje v sobě analýzy, které nevyžadují okamžité příjmy a výdaje. Lze také plánování rozdělit podle legálnosti. Buď je daňové plánování přípustné, to znamená, že dodržuje všechny zákony a předpisy. Nebo je agresivní daňové plánování, které často účelně obchází zákony pro dosažení konkrétního stanoveného cíle (Wealth magazin, 2020).

Daňové úniky jsou velkým problémem pro státní instituce a jejich příjmy, které plynou z vybírání daní. Daňové úniky jsou nelegální a využívají praktiky, které nejsou v souladu se zákony, s cílem vyhnout se co nejvíce daňové povinnosti. Jde například o zatajení příjmů nebo nesprávné vykazování nákladů za účelem snížit základ daně nebo zneužívání nepravdivých

účetních dokladů ke snížení daňové povinnosti. Naproti tomu máme legální daňové plánování, které využívá legální způsoby ke snížení daňového zatížení. Využívá daňové slevy, jako je sleva na poplatníka, manželku nebo studenta. Dále pak lze odečíst zaplacené úroky nebo poskytnutý dar. V angličtině se také setkáváme s pojmem „tax avoidance“, který je v českém překladu občas zaměňován s daňovými úniky. Doslovným překladem by se dal pojem vysvětlit jako vyhýbání se daním. Tax avoidance je ale legální způsob minimalizace daňových povinností (Kagan, 2024).

1.1.1 Mezinárodní daňové plánování

Mezinárodní daňové plánování je typ plánování, které se týká společností s mezinárodním obchodem. Takové plánování vyžaduje odbornou znalost zákonů ve všech zemích, ve kterých společnost podniká. Každá země má jinak nastavený daňový systém, takže může být složité se v jednotlivých předpisech vyznat. V tomto směru je plánování velice potřebné, protože podniky musí znát předpisy, aby zabránily dvojímu zdanění. Je to zdanění stejného produktu, služby či kapitálu ve dvou různých zemích. O zamezení dvojího zdanění usilují státy i nadnárodní korporace. Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) je mezivládní organizace zaměřená na obchod mezi zeměmi a koordinuje politiku pro mezinárodní správu daní mezi svými 30 členskými státy. Organizace vydala Modelovou smlouvu o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku. Smlouva upravuje podmínky mezinárodních smluv mezi hospodářsky vyspělými státy, podle které jsou příjmy zdaněny primárně v zemi rezidenta. Smlouva slouží jako mezinárodně uznávaný vzor pro bilaterální daňové dohody, které pomáhají eliminovat či zmírnit riziko, že stejný příjem nebo majetek bude zdaněn ve více zemích a zabraňuje i nezdanění příjmu vůbec. Podporuje mezinárodní obchod a investice. Díky tomu jsou podporovány investice v jiných státech, než je rezident poplatníkem. Napomáhá to podnikatelům mít větší jistotu, že nebudou čelit dvojímu zdanění. Smlouva dále upravuje pravidla, který stát má právo zdaňovat konkrétní typ příjmu. Jedná se například o zisky z podnikání, úroky, dividendy či licenční poplatky. Práva na zdanění se rozdělují podle domovského státu daňového poplatníka, takzvané „rezidence“ a místo příjmu. To je stát, kde byl příjem generován. V roce 2017 OECD vytvořila Multilateral Instrument (MLI), což je multilaterální dohoda, která aktualizuje změny ve stávajících daňových smlouvách na základě doporučení Base erosion and profit shifting (BEPS). Dohoda umožňuje rychlejší implementaci nových pravidel, které omezují přesuny zisků a agresivní daňové plánování. Zahrnuje také opatření proti zneužívání smluv, například umělé přesouvání sídel a rozšířenou výměnu

informací. Obsahem Modelové smlouvy jsou jednotlivé články, které upravují typy příjmů a specifikují práva členských států. Mezi ty klíčové patří (OECD, 2017):

- článek 5 definuje pojem „stálá provozovna“ a stanovuje, že pokud má podnik stálou provozovnu v jiném členském státu, než je rezidentem, pak mohou být zisky vytvořené v této provozovně zdaněny v daném státu;
- články 6–21 definují, jak se daní jednotlivé typy příjmů, mezi které patří zisky z podnikání (článek 7). Ten také říká, že když je zisk generován přes stálou provozovnu, daní se ve stejné zemi;
- články 10, 11 a 12 upravují zdanění dividend, úroků a licenčních poplatků, které se rozdělují mezi stát původu a stát rezidence příjemce, modelová smlouva stanovuje limity pro výši srážkové daně;
- články 23A a 23B stanovují dvě metody, jakými může stát zamezit dvojímu zdanění. První je vynětí příjmů. Metodu lze aplikovat dvěma způsoby. Metoda úplného vynětí definuje, že stát rezidenta není oprávněn zohledňovat příjem vytvořený v jiném státu ani ho zohledňovat při stanovení daně, která má být uvalena na zbytek příjmu. Metoda vynětí s výhradou progresu říká, že příjem není zdaněn ve státu rezidenta, ale stát si ponechává právo zohlednit tento příjem při stanovení daně, která má být uvalena na zbytek příjmu;
- článek 26 vymezuje výměnu informací mezi členskými státy. To podporuje vzájemné spolupráce a pomáhá odhalovat lépe daňové úniky a nesrovnalosti.

Modelová smlouva o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku slouží jako základy pro bilaterální smlouvy, které evropské státy uzavírají. Pomáhá zajistit, aby daňové systémy byly transparentní a spravedlivé. Modelová smlouva je základním nástrojem pro podporu zahraničního obchodu, investic a prevenci daňových úniků. Přispívá ke spolupráci mezi státy při řešení daňových otázek.

1.2 Typy daňového plánování

Daňové plánování zahrnuje praktiky, které pomáhají evropským bankám přesouvat své aktivity do zemí s výhodnějšími daňovými podmínkami. Patří sem například transferové ceny. To jsou ceny, za které v rámci jedné obchodní skupiny (například pobočky nebo dceřiné společnosti bank) si poskytují licenční poplatky. Představují platbu za využití určité věci nebo autorského práva. Je to účetní praktika, ke které dochází při výměně zboží či služeb mezi pobočkami jedné

společnosti (Seth, 2024). Jednou z nejvíce využívaných metod transferových cen je metoda srovnatelných nekontrolovaných cen, v angličtině „comparable uncontrolled price“ (Seth, 2024). Jejím cílem je zajistit, aby ceny, za které si propojené podniky navzájem poskytují služby nebo licenční poplatky, byly stejné jako ceny, které byly sjednány mezi nezávislými subjekty na volném trhu. Metoda porovnává cenu transakce mezi spojenými podniky s cenou stejné transakce mezi nezávislými podniky za srovnatelných cen. Rozlišuje se kontrolovaná transakce. To je taková transakce, která probíhá mezi spojenými podniky. A nekontrolovaná transakce, tou se rozumí transakce mezi nezávislými podniky, která může sloužit jako srovnávací základ (Rudzika, 2019). Pokud jsou transakce stejné, jsou podmínky řízení transakce za tržních podmínek. Jestliže se ale liší podmínky obchodních nebo finančních vztahů organizace s přidruženým podnikem, nemusí být za obvyklých podmínek. Pak se cena musí nahradit v kontrolované transakci cenou nekontrolované transakce, tak aby odpovídala tržním podmínkám (Rudzika, 2019). Tato metoda má spoustu výhod, ale samozřejmě i nevýhod. Mezi výhody patří například (Rudzika, 2019):

- nejprůběžnější způsob, jak zjistit podmínky tržního odstupu, protože využívá tržní cenu;
- je to preferovaná volba OECD pro jakoukoli analýzu, kde jsou k dispozici srovnatelné údaje;
- poskytuje mnoho důkazů, které mohou být předloženy daňovým úřadům, protože přímo ukazuje, že jsou transakce v souladu s tržními podmínkami.

Mezi nevýhody metody srovnatelných nekontrolovaných cen patří (Rudzika, 2019):

- může být obtížné najít srovnatelné nekontrolované transakce, které splňují kritéria. Často nejsou dostupné dostatečně podrobné údaje o transakcích mezi nezávislými podniky;
- provádění úprav může snížit spolehlivost a přesnost analýzy pomocí metody srovnatelných nekontrolovaných cen.

Mezi další metody stanovení transferových cen patří metoda ceny následného prodeje, v angličtině „resale price method“ (Rudzika, 2019). Tato metoda vychází z ceny, za kterou je zboží nebo služba prodána nezávislému subjektu a upravuje ji o přiměřenou marži na pokrytí nákladů a zisků podniku. Další používaná varianta je metoda nákladů a přírážky, v angličtině „cost plus method“ (Eagan, 2023). Ta vychází z nákladů na výrobu zboží nebo poskytování služeb a k těmto nákladům se přičítá přiměřená přírážka odpovídající běžné tržní marži (Eagan, 2023). Tato metoda je vhodná pro firmy, které mají pevnou strukturu nákladů. Mezi metody,

kde není možné přímé srovnání cen, patří metoda rozdělení zisku, anglicky „profit split method“ (Eagan, 2023). Tato je využívána zejména u podniků s velkou mírou spolupráce. Druhou metodou je transakční metoda čistého rozpětí, anglicky „ransactional net margin method“ (Eagan, 2023). Ta používá čisté zisky z jiné kontrolované transakce ke stanovení čistého zisku, který pak lze použít při stanovení převodních cen pro srovnatelné nekontrolované transakce (Eagan, 2023).

1.2.1 Licenční poplatky

Dalším nástrojem v daňovém plánování jsou licenční poplatky. Licenční poplatky představují platbu za užívání nehmotného majetku, který je vlastněn určitou společností a je poskytován jiné. Patří sem například patenty na výrobní procesy, ochranné známky a značky, autorská práva na software či hudbu nebo know-how. Z pohledu zákona č. 586/1992 Sb. § 19 odst. 7, o daních z příjmů se licenčním poplatkem rozumí *„platba jakéhokoliv druhu, která představuje náhradu za užití autorského nebo jiného obdobného práva k dílu literárnímu, uměleckému nebo vědeckému, ..., dále práva na patent, ochrannou známku, ..., výrobně technické a obchodní poznatky (know-how). Licenčním poplatkem se rozumí také příjem za nájem nebo za jakékoliv jiné využití průmyslového, obchodního nebo vědeckého zařízení“*. Definicí lze rozdělit na tři části. A to na příjmy z průmyslových licenčních poplatků, příjmy z kulturních licenčních poplatků a ostatní příjmy z licenčních poplatků. Dělí se, protože některé Smlouvy o zamezení dvojího zdanění jim přikládají různý režim zdanění. Může se stát, že některé jsou daňově zvýhodněny ve státě zdroje nebo dokonce nejsou podrobeny zdanění vůbec (Gembík, 2021). Z pohledu OECD se licenčními poplatky rozumí platby jakéhokoli druhu přijaté jako odměna za užití nebo právo na užití jakéhokoli autorského práva k literární, umělecké, hudební, vědecké nebo vzdělávací skladbě; k filmům nebo nahrávkám pro rozhlasové nebo televizní vysílání; k jakémukoli patentu, ochranné známce, návrhu nebo modelu, plánu, tajnému vzorci nebo postupu nebo za užití nebo právo na užití průmyslového, obchodního nebo vědeckého zařízení nebo za informace týkajících se průmyslových, obchodních nebo vědeckých zkušeností (OECD, 2015a). Licenční poplatky jsou často využívány při převodních cenách a daňovém plánování, protože umožňují přesun zisků. Tento proces může být legální, pokud splňuje pravidla mezinárodního daňového práva, včetně principu tržního odstupu. Danění licenčních poplatků ve znění Modelové daňové smlouvy OECD je definováno tak, že licenční poplatky mající původ v jednom smluvním státě a skutečně vlastněné rezidentem druhého smluvního státu budou zdaněny pouze v tom druhém státě (OECD, 2017). To znamená, že výhradní práva na zdanění jsou dána zemi, kde je vlastník licenčních poplatků rezidentem. Pokud ale neexistuje

stálá provozovna, které lze licenční poplatky přičíst, daní se ve státě, kde vznikly (Calderoni, 2019). Licenční poplatky s sebou nesou výhody, ale také rizika. Mezi výhody patří zejména daňová optimalizace nebo možnost využití výhodnější daňové sazby. Rizika pak zahrnují sankce za nedodržení principu tržního odstupu, které pak vedou ke zvýšenému dohledu daňových úřadů. Sankce mohou být například doměření daně a úroků z prodlení, pokuty za daňový únik nebo sankce za nedostatečnou dokumentaci.

1.3 Role daňových rájů v rámci daňového plánování

Daňové ráje se charakterizují jako země s nulovou nebo zanedbatelnou daní z příjmu, bez kooperativních odpovědí na žádosti jiných zemí o daňové informace. Také zde existuje možnost mít bankovní účet a firmy bez registrace skutečných vlastníků (Lejour, 2021). To se však nevztahuje na všechny daňové ráje. Některé země jsou označovány jako offshore finanční centra, investiční centra nebo tranzitní země. Offshore finanční centrum označuje zemi, která se specializuje na poskytování finančních a daňových služeb pro zahraniční klienty. Často slouží jako místo pro správu kapitálu a daňového plánování. Offshore finanční centrum lze charakterizovat jako místo, kde jsou nízké nebo žádné daně. Je zde finanční tajemství, sloužící primárně zahraničním subjektům a k přesunu mezinárodního kapitálu. Tyto jurisdikce mají politickou a právní stabilitu, což přitahuje investory, kteří hledají bezpečné místo pro uložení nebo správu majetku. Mezi nejznámější offshore centra patří Kajmanské ostrovy, Lichtenštejnsko, Singapur nebo Bermudské ostrovy. V rámci daňového plánování hrají offshore země velkou roli. Poskytují totiž specifické zázemí pro firmy a investory. Zahrnují například zakládání zahraničních bankovních účtů, offshore trustů nebo společností a investování v cizích zemích (Landin, 2023). Klíčové vlastnosti daňových rájů a offshore center jsou stejná a to: nízké nebo nulové daňové sazby; finanční tajemství (mají speciální zákony o zachování důvěrnosti, které chrání identitu majitele účtu) a příznivé právní podmínky (často umožňují snadné začlenění fiktivních společností, které jsou používány k přesunu zisků, aniž by probíhala skutečná ekonomická aktivita) (Abdulrazaq, 2024). V rámci daňového plánování se využívá:

1. nízká nebo nulová daňová povinnost – daňové ráje poskytují minimální nebo žádné daňové povinnosti. To vede k přesunu zahraničních korporací a investorů, kteří chtějí minimalizovat své daňové zatížení;
2. finanční tajemství – jak už je zmíněno, některé země mají přísné zákony o zachování identity majitelů účtů a vlastníků společností (Abdulrazaq, 2024);

3. přísun zahraničního kapitálu – z něho těží právě daňové ráje, které pak investují daný zahraniční kapitál za účelem zisku;
4. ochrana soukromí – některé daňové ráje sdílejí omezené nebo dokonce žádné finanční informace se zahraničními daňovými úřady (Berry-Johnson a Velasquez, 2023);
5. přesouvání zisků – daňové ráje umožňují nadnárodním korporacím přesouvat zisky do jurisdikcí s nižšími daňovými sazbami. To pomáhá k dalšímu snížení daňové zátěže (Berry-Johnson a Velasquez, 2023), například pomocí licenčních poplatků, úroků nebo převodních cen;
6. usnadnění praní špinavých peněz – dovolují převádět nelegálně získanou hotovost prostřednictvím fiktivních společností, odkud ji nelze dohledat;
7. poskytování bankovních služeb – některé daňové ráje mohou nabízet zajímavější bankovní produkty výhodněji než v zemi sídla společnosti (Berry-Johnson a Velasquez, 2023).

Dopady využívání daňových rájů se týkají nejen firem, které je využívají, ale také vlád a nadnárodních společností. Pro firmy mohou být hlavní výhody snížení daňové zátěže a ochrana majetku. Nevýhody pro firmy pak může být zvyšující se regulační tlak (například skrz BEPS), poškození reputace nebo sankce za zneužití pravidel. Pro vlády z využívání daňových rájů společnostmi se sídlem v dané zemi spíše plynou nevýhody. Vlády přicházejí o značné daňové příjmy, které mohou dosahovat několika miliard korun. Dochází ke globální ekonomické nerovnováze, protože daňové ráje podporují koncentraci kapitálu. Může také nastat nespravedlivé daňové prostředí, protože firmy, které nevyužívají daňové ráje, jsou v konkurenční nevýhodě. Existuje několik opatření, které mají zamezit nelegálnímu daňovému plánování v daňových rájích. Je to například OECD BEPS, Anti-tax avoidance directive neboli směrnice ATAD, blacklist daňových rájů nebo automatická výměna informací (CbCR).

2 BOJ PROTI DAŇOVÝM RÁJŮM

Boj proti daňovým rájům je součástí mezinárodního úsilí o spravedlivější zdanění a omezení zneužívání globálního daňového systému. Zahrnuje právní, regulační a administrativní opatření zaměřená na zamezení daňových úniků nebo přesouvání zisků do jurisdikcí s nízkou daňovou sazbou. Proto v této kapitole jsou představeny jednotlivé legislativy, které boj proti daňovým rájům upravují. Důvodů proč bojovat proti daňovým rájům je spousta, často umožňují daňové úniky či vyhýbání se daňové povinnosti úplně. Nelegální finanční aktivity, jako je například praní špinavých peněz, snižují daňové příjmy vlád zemí odkud podnikatel nebo firma pochází. Díky tomu, že určité firmy využívají daňové ráje, nastavují nerovné konkurenční podmínky pro firmy, které daňové ráje nevyužívají.

2.1 Evropská a mezinárodní regulace

Mezi první legislativní dokumenty v oblasti daní, které Evropská unie vydala, patří daňový balíček přijatý v roce 1997 Evropskou radou. Ten představuje soubor opatření v boji se škodlivou daňovou konkurencí (Nerudová, 2018). Balíček má snižovat nerovnosti, které byly ve zdanění, a současně umožňoval členským státům provádět změny v jejich daňových soustavách. Daňový balíček se skládá ze tří částí: tzv. smluvená pravidla pro zdaňování korporací; opatření k dosažení vyššího stupně aproximace systémů zdaňování příjmů z úspor a dohoda o odstranění srážkové daně z úrokových plateb a licenčních poplatků (Nerudová, 2018). V rámci Akčního plánu posílení boje s daňovými úniky a vyhýbání se daňovým povinnostem, v roce 2012 ohlásila Evropská komise ustanovit Platformu pro řádné daňové zatížení, daňové plánování a dvojí zdanění („Platform for Tax Good Governance“). Platformu pro řádnou správu daní tvoří skupina odborníků, kteří pomáhají Komisi EU v iniciativách ke zlepšení správy daní. Zejména při rozvoji iniciativ na podporu řádné správy v daňových záležitostech ve třetích zemích, dále napomáhá při řešení agresivního plánování a identifikace a řešení dvojího zdanění (European Commission, 2025). Členy Platformy pro řádnou správu daní jsou daňové úřady všech zemí EU a organizace zastupující podniky, občany a daňové odborníky. Druhou součástí plánu bylo doporučení Evropské komise, které definovalo minimální standardy daňové správy a to: dostupnost informací, přístup k informacím a výměna informací (Nerudová, 2018). V roce 2015 přišla Evropská komise s dalším akčním plánem. Cílem daňové politiky EU v oblasti kooperativního zdaňování mělo být (Nerudová, 2018):

- znovuobnovit vazby mezi místem, kde je vykonávána ekonomická aktivita a místem, kde je zisk z ní plynoucí zdaněn;

- zajistit, aby členské státy ve své jurisdikci správně oceňovaly aktivitu korporací;
- vytvořit soutěžní a pro růstově orientované daňové prostředí v EU, jehož výsledkem bude odolný podnikový sektor;
- ochrana jednotného trhu a opatření k implementaci BEPS na řešení problematiky nespolupracujících daňových jurisdikcí a ke zvýšení daňové transparentnosti.

Dále pak Evropská komise definovala v návaznosti dalších pět klíčových oblastí akčního plánu, které se zaměřují na opatření, jak řešit problémy právnických osob a zabránit konkrétním typům zneužívání. Společně uvedená opatření tvoří koordinovanější prostředí pro zdanění právnických osob, které by měly přinést spravedlivější zdanění, stabilnější příjmy a lepší podmínky pro podniky. Jedná se o tyto oblasti (EU, 2015):

- společný konsolidovaný základ daně jako komplexní řešení problematiky přesouvání zisků, tento nástroj byl primárně chápán jako boj s daňovými úniky;
- zajištění efektivního zdanění zisku v místě, kde byl generován;
- dodatečná opatření ke zlepšení daňového prostředí pro podnikání;
- další pokrok v oblasti daňové transparentnosti, jedná se především o přístup k nespolupracujících třetích zemích a zavedení Country-by-Country-Reporting;
- nástroje EU pro koordinaci, týkajících se zejména přeshraniční daňové kontroly.

Součástí posledního bodu je zlepšení koordinace členských států v otázce daňových auditů a reforma Skupiny pro kodex chování (zdanění podniků) a Platformy pro řádnou správu daní. V otázce koordinace členských států chce Komise prosazovat užší spolupráci členských zemí s cílem určit, jak dosáhnou strategického přístupu ke kontrole přeshraničních podniků. Reforma Skupiny pro kodex chování, kterou tvoří zástupci členských států, jež se zabývají problematikou škodlivé soutěže v oblasti daní v EU, spočívá v rozšíření kodexu a změně pracovních postupů tak, aby mohla skupina účinněji reagovat na případy škodlivé daňové soutěže. Jak je výše zmíněno, EU přišla v roce 2012 s Platformou pro řádnou správu daní, kde projednávají členské státy otázky daňové politiky. Komise se rozhodla prodloužit mandát této platformy, který měl skončit původně v roce 2016, a současně rozšířila oblast její působnosti (EU, 2015). V roce 2024 se rozhodla Komise EU pokračovat v práci Platformy ve formě nové skupiny odborníků, aby se zabývala vývojem v daňové transparentnosti a agendě spravedlivého zdanění (European Commission, 2025).

2.2 Balíček Evropské komise proti vyhýbání se daňové povinnosti

Tento soubor obsahuje legislativní a nelegislativní iniciativy EU, jejichž cílem je posílit pravidla proti vyhýbání se daňových povinností právnických osob a zajistit, aby zdanění právnických osob v Evropské unii bylo spravedlivější, jednodušší a účinnější. Balíček vychází z doporučení OECD z roku 2015. Rada přijala směrnici 12. července 2016. 29. května 2016 dále přidala novelu, která zavádí pravidla pro řešení hybridních nesouladů s daňovými systémy zemí mimo EU. Členské státy pak měly čas do 31. prosince 2018 transponovat balíček do svých vnitrostátních zákonů a předpisů. Balíček má za cíl zabránit agresivnímu daňovému plánování, zvýšení transparentnosti a vytvoření spravedlivějšího prostředí pro podniky v EU. Obsahem souboru je (European Council a Council of the European Union, 2024):

1. sdělení o balíčku proti vyhýbání se daňovým povinnostem, v tomto bodě jsou uvedeny politické a ekonomické důvody opatření navrhovaných v balíčku;
2. směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem, která určuje právně závazná opatření proti agresivnímu daňovému plánování (omezení úroků, pravidla zdanění při odchodu, pravidla řízené zahraniční společnosti, obecné pravidlo proti zneužívání, pravidla pro hybridní neshody);
3. doporučení k realizaci opatření proti zneužívání daňových smluv (obsahuje rady, jak posílit daňové smlouvy proti zneužívání agresivními daňovými plánovalci);
4. revize směrnice o správní spolupráci (hlášení klíčových informací týkajících se daní nadnárodních společností);
5. sdělení o vnější strategii pro účinné zdanění (navrhuje, aby členské státy koordinovaly své kroky proti vnějším rizikům vyhýbání se daňovým povinnostem a podporovaly mezinárodní řádnou správu v daňové oblasti)

2.3 OECD – Base erosion and profit shifting (BEPS)

Base erosion and profit shifting (v češtině eroze základu daně a přesouvání zisků) neboli BEPS, je 15 zpráv a doporučení státům, které jsou zaměřené na boj proti snižování daňového základu a přesouvání zisků do jurisdikcí s nízkou daňovou sazbou. BEPS byl zahájen už v roce 2013 a měl reagovat na agresivní daňové plánování nadnárodních společností, které využívaly mezery k minimalizaci daňové povinnosti (Široký, 2018). Od začátku zpracovávání BEPS byly vymezeny dva klíčové problémy. Těmi byly mezinárodní nesoulad v označení entit, který vyplývá z odlišných principů, na nichž je postaven daňový systém v různých zemích, kdy jedna země zdaňuje celosvětové příjmy svých rezidentů a jiná pouze příjmy vztahující se k dané zemi. Druhým problémem byly převodní ceny, které musí být stanoveny na základě tržního odstupů

(Široký, 2018). Všechny 15 zpráv OECD bylo zveřejněno 5. října 2015. BEPS umožňuje vládám vybírat daňové příjmy vzniklé na jejich území a přispívá k obnově důvěry ve spravedlnost daňových systémů (GrantThornton, 2016). Podle OECD přijdou země o 100–240 miliard USD, což odpovídá 4–10 % celosvětového příjmu daně právnických osob (OECD, 2015b). To ovlivňuje vládní příjmy, které jsou v důsledku přesunu nižší a vlády jednotlivých zemí musí vymýšlet nové formy nepřímých nebo přímých daní, které kompenzují klesající příjmy z daně z příjmu právnických osob (Barake, 2022). OECD v rámci BEPS definovala 15 akčních bodů, které mají zabránit daňovým únikům, patří mezi ně:

- **Akční bod 1: Zdanění digitální ekonomiky**
  - Tento bod se zaměřuje na velké digitální firmy (například Google nebo Amazon), které často využívají k daňové optimalizaci licenční poplatky a online služby. Zavedl se zde koncept významné digitální přítomnosti, díky kterému i firmy bez fyzické pobočky mohou být zdaněny v dané zemi.
- **Akční bod 2: Hybridní nesoulady**
  - Omezuje využívání rozdílů mezi daňovými systémy různých států k zabránění dvojího zdanění nebo dvojího odpočtu nákladů.
- **Akční bod 3: Pravidla pro kontrolované zahraniční společnosti**
  - Doporučení jsou navržena tak, aby zajistila, že jurisdikce, které se rozhodnou je implementovat, účinně zabrání daňovým poplatníkům přesouvat příjmy do zahraničních dceřiných společností.
- **Akční bod 4: Omezení odpočtu úroků**
  - Zavádí limit na odpočet úrokových nákladů, aby firmy nemohly uměle navyšovat úrokové náklady a snižovat tak zdanitelný zisk.
- **Akční bod 5: Boj proti škodlivé daňové konkurenci**
  - Zahrnuje opatření proti škodlivým daňovým režimům, jako jsou preferenční režimy pro patenty a duševní vlastnictví.
- **Akční bod 6: Zabránění zneužívání smluv o zamezení dvojího zdanění**
  - Minimální standard pro smluvní nakupování vyžaduje, aby jurisdikce zahrnuly do svých daňových smluv dvě složky. A to výslovné prohlášení o nezdanění a jednu ze tří metod řešení smluvního nakupování.
- **Akční bod 7: Zabránění umělému vyhýbání se vzniku stálé provozovny**
- **Akční body 8–10: Transferové oceňování**

- Zpřísňují pravidla pro oceňování transakcí mezi spřízněnými společnostmi a zajišťuje, aby zisky odpovídaly reálné ekonomické činnosti.
- **Akční bod 11: Stanovení metodologie sběru a analýzy dat o přijatých opatření BEPS**
- **Akční bod 12: Požadavek na zveřejňování agresivních daňových opatření**
- **Akční bod 13: Povinné reportování pro nadnárodní společnosti (Country-by-country reportin – CbCR)**
  - Platí pro firmy s globálním obratem nad 750 milionů euro, data musí firma vykazovat za každou zemi zvlášť.
- **Akční bod 14: Zefektivnění mechanismů řešení mezinárodních daňových sporů**
- **Akční bod 15: Vyvinutí nových multilaterálních nástrojů**
  - Vícestranná daňová dohoda (MLI) umožňuje automatickou aktualizaci smluv o zamezení dvojího zdanění, aniž by státy musely vyjednávat každou smlouvu zvlášť. Podepsalo ji více než 90 států (OECD, 2015b).

Akční body 5, 6, 13 a 14 jsou minimálním standardem. Akční bod 13 je důležitým bodem pro zpracování této bakalářské práce. Závěrečná zpráva OECD k Akčnímu bodu 13 poskytuje nadnárodním společnostem šablonu pro zveřejňování informací pro každou jurisdikci, ve které působí. Jedná se o údaje na úrovni jednotlivých zemí o příjmech od spřízněných stran, příjmech nespřízněných stran, celkových příjmech, zisku před zdaněním, zaplacené dani z příjmu, kapitálu, kumulovaném zisku, počtu zaměstnanců a hmotného majetku jiném než hotovost a peněžní prostředky (Aliprandi a Von Zedlitz, 2023). BEPS není právně závazné, ale jeho doporučení byla implementována v mnoha zemích, zejména prostřednictvím směrnice ATAD v EU. V roce 2021 OECD představila BEPS 2.0 a zaměřuje se na dva pilíře: Přerozdělování zisků digitálních firem a Globální minimální daň 15 % pro velké nadnárodní společnosti (KPMG, 2023). V České republice byl v souvislosti dne 29. prosince 2023 vyhlášen zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny. Tato úprava je obecně účinná od 31. prosince 2023, první kalendářní rok, kterého se bude týkat, je tedy 2024, některá ustanovení zákona jsou ale účinná až od 31. prosince 2024 (Ruprechtová a Kozminská, 2024). Pravidla reformy evropské směrnice jsou komplexní. Je zde mnoho možností rozhodnutí a složitých výjimek. Pravidla se týkají společností a stálých provozoven sídlících v Evropské unii, které jsou součástí skupin, jejichž výnosy byly nejméně 750 milionů eur ve dvou ze čtyř po sobě jdoucích účetních obdobích. Globální minimální daň zavádí dvě propojená pravidla, která zajišťují minimální úroveň zdanění. Je to pravidlo

pro zahrnutí příjmů, které se uplatňuje od roku 2024, a podpůrné pravidlo pro nedostatečně zdaněný zisk, které začne platit až od roku 2025 (Malůšek, 2023). V zákoně č. 416/2023 Sb. je také definována česká vnitrostátní dorovnávací daň. Ta má zachovat primární právo České republiky na zdanění příjmů, které plynou ze zdrojů na území České republiky (Ruprechtová a Kozminská, 2024).

2.4 Směrnice Anti-tax avoidance directive (ATAD)

Jedná se o směrnici EU v boji proti vyhýbání se dani z příjmu právnických osob (směrnice Rady 2016/1164), která obsahuje právně závazná opatření proti zneužívání, které jsou všechny členské státy povinny uplatňovat v boji proti běžným formám agresivního daňového plánování. Má vytvářet minimální úroveň ochrany před vyhýbáním se dani z příjmu. Všechna pravidla měla být implementována členskými státy do 31. prosince 2018 s výjimkou pravidel pro zdanění při odchodu, na které měly členské státy čas o rok déle. Hybridní pravidla nesouladu byla součástí přidané novely v roce 2017, proto měly členské státy čas transponovat pravidlo až do 1. ledna 2020 (European Commission, 2019). Směrnice obsahuje pět opatření (European Commission, 2019):

- **pravidla pro omezení úroků** odrazují od ujednání o dluhu, která mají minimalizovat zdanění;
- **pravidla zdanění při odchodu** zabraňují společnostem vyhýbat se dani při přemístování majetku;
- **pravidlo o kontrolované zahraniční společnosti (CFC)** odrazuje od přesunu zisku na závislou společnost v zemi s nízkým zdaněním za účelem snížení zdanitelných zisků;
- **obecné pravidlo proti zneužívání** brání agresivnímu plánování, když jiná pravidla neplatí;
- **hybridní pravidlo nesouladu** brání společnostem ve využívání vnitrostátních neshod ke dvojímu odpočtu stejných nákladů nebo nezdaněným příjmům.

V České republice přišla v platnost pravidla pro zdaňování ovládaných zahraničních společností (CFC pravidla) včleněním do zákona o dani z příjmů do ustanovení §38fa s účinností od 1. dubna 2019 zákonem č. 80/2019 Sb. (Novela zákona o dani z příjmů) (Foltýn a Mikulášek, 2021). Díky těmto pravidlům mají firmy menší prostor pro agresivní daňové plánování v rámci EU. Velký dopad to mělo na firmy sídlící v Irsku, Nizozemsku nebo Lucembursku, protože tyto státy byly využívány pro daňovou optimalizaci.

2.5 Automatická výměna informací (CRS)

Automatická výměna informací (common reporting standard – CRS) byla vyvinuta v reakci na žádost G20 a schválena Radou OECD 15. července 2014. Požaduje po jurisdikcích, aby získávaly informace od finančních institucí a automaticky si je každoročně vyměňovaly s ostatními jurisdikcemi. Má pomoci v boji proti daňovým únikům a chránit integritu daňových systémů. Banky, investiční fondy a další finanční instituce v rámci CRS musí identifikovat a nahlásit účty klientů, kteří jsou daňovými rezidenty v jiných zemích zapojených do CRS. Cílem je zabránit schovávání peněz v offshore účtech. V rámci CRS se musí hlásit informace o klientech jako je identifikace klienta, informace o účtu, příjmy na účtu, majitelé firem a svěřeneckých fondů. K březnu 2024 bylo aktivováno více než 5 400 bilaterálních vztahů ve více než 120 jurisdikci zapojených do CRS (OECD, 2024). USA není součástí CRS, protože používá vlastní systém Foreign account tax compliance act (FATCA). Ten má různé odlišnosti. Například v něm nahlašují informace pouze zahraniční banky o amerických klientech a v případě nenahlášení je zde 30% srážková daň na platby z USA (IRS, 2024). Sankce za nesplnění automatické výměny informací mohou být pokuty, vyšší daňové audity nebo kontroly. V případech, které se dotýkají více zemí, pak spolupracují a vyměňují si informace daňové úřady zapojených zemí. V souvislosti s růstem trhu kryptoaktiv v srpnu 2022 vytvořila OECD rámec zajišťující automatickou výměnu daňových relevantních informací o kryptografických aktivech (OECD, 2024). Automatickou výměnou informací zaniklo bankovní tajemství, někteří investoři se ale přesouvají do USA, protože tam CRS nebylo implementováno.

2.6 Blacklist daňových rájů podle EU

Seznam Evropské Unie nespolupracujících jurisdikcí pro daňové účely je součástí práce v boji proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem. Jsou zde země, které nesplnily kritéria řádné daňové správy a země, které odmítly. Dne 8. října 2024 bylo na seznamu 11 zemí a patří sem: Americká Samoa, Guam, Rusko, Britské Panenské ostrovy, Anguilla, Palau, Samoa, Vanuatu, Fidži, Panama a Trinidad a Tobago (European Council, Council of the European Union, 2025). První seznam byl vytvořen v roce 2017 a je pravidelně aktualizován v důsledku sledování opatření prováděných jurisdikcemi. Jedná se o proces, který se řídí souborem procesních pokynů dohodnutých v roce 2018 a zahrnuje (European Council, Council of the European Union, 2025):

- aktualizaci kritérii v souladu s mezinárodními daňovými standardy;

- prověřování zemí podle těchto kritérií;
- jednání se zeměmi, které je nedodržují;
- zařazení a vyřazení zemí ze seznamu, protože provádějí (neprovádějí) reformy;
- sledování vývoje, aby se zajistilo, že jurisdikce neustoupí od předchozích reforem.

Aby bylo možné považovat jurisdikce třetích zemí za kooperativní pro daňové účely, prověřují se podle řady kritérií, které stanovila Evropská Rada v roce 2016. Týkají se daňové transparentnosti, spravedlivého zdanění a opatření pro BEPS (European Council, Council of the European Union, 2024). První kritérium daňové transparentnosti má zajistit, aby daňové úřady v členských státech EU měly přístup k adekvátním údajům o zahraničních aktivech jejich občanů. Z důvodu, aby tato aktiva nemohla být skryta. Druhé je kritérium spravedlivého zdanění, které se zabývá škodlivými daňovými praktikami, jimiž jurisdikce přitahují finanční toky, které neodrážejí skutečnou ekonomickou aktivitu. Například tím, že mají velmi nízké nebo dokonce nulové daňové zatížení. Posledním kritériem je kritérium související s opatřením proti BEPS. Opatření proti erozi základu daně a zisku by měla zajistit, aby jurisdikce splňovaly minimální standardy, které se týkají škodlivých daňových opatření (akční bod 5), smluvního nakupování (akční bod 6), podávání zpráv podle jednotlivých zemí (akční bod 13) a řešení sporů (akční bod 14) (European Council, Council of the European Union, 2024). V této práci budou využity i země, které nejsou zapsané na blacklistu daňových rájů. Evropské daňové ráje se liší od zemí, které jsou klasickými daňovými ráji. Tyto země spolupracují v mezinárodních daňových záležitostech stejně jako ostatní členské státy. Země mají různé daňové charakteristiky, které by mohly zvýhodňovat, jako jsou například nízké srážkové daně nebo možnost daňových rozhodnutí. Kombinace různých daňových a jiných politik příznivých pro podnikání, odlišují evropské daňové ráje od klasických. Mezi země v Evropské unii považované za daňové ráje se uvádí Irsko, Nizozemsko, Lucembursko nebo Švýcarsko. Evropské země usnadňují průchod finančních toků tvořených přímými investicemi v jednom směru a zdanitelnými výnosy z těchto investic ve směru druhém (Lejour, 2023).

2.7 Financial Secrecy Index

Financial Secrecy Index (FSI) je ukazatel, který hodnotí země podle míry finančního tajemství a jejich role v globální daňové a finanční netransparentnosti. Je sestavován Tax Justice Network a pomáhá identifikovat jurisdikce, které usnadňují praní špinavých peněz, daňové úniky a skrytí majetku (Tax Justice Network, 2022b). Index hodnotí země na základě dvou faktorů. Prvním je Index finančního tajemství („Secrecy Score“), ten měří úroveň utajení finančních operací (například bankovní tajemství nebo anonymní vlastnictví firem). Druhým

faktorem je Globální váha („Global Scale Weight“), která odráží objem finančních služeb, které daná jurisdikce poskytuje nerezidentům. Výsledky jednotlivých jurisdikcí jsou pak měřítkem toho, kolik prostoru pro finanční tajemství jejich finanční a právní systémy umožňují, přičemž nula znamená, že zákony jurisdikce nepovolují žádný prostor pro finanční tajemství. Naopak skóre 100 znamená, že jurisdikce umožňuje jeho neomezený rozsah. Zatímco černé listiny daňových rájů obvykle berou v úvahu pouze zákony a jsou často náchylné k politickému lobbingu, Index finančního tajemství přesněji identifikuje škodlivé jurisdikce tím, že bere v úvahu, jak se zákony a offshore finanční aktivity protínají v reálném světě a vytvářejí rizika finančního tajemství (Tax Justice Network, 2022b). Finanční a právní systémy každé jurisdikce jsou hodnoceny podle dvaceti indikátorů utajení. Konečné skóre jurisdikce je tvořeno průměrem z jednotlivých indikátorů. Těchto 20 ukazatelů je seskupeno do čtyř širokých skupin, které se do určité míry překrývají. Tvoří je registrace vlastnictví, transparentnost pro právnické osoby, integrita daňové a finanční registrace a mezinárodní standardy a spolupráce. Index finančního tajemství pomáhá vládám a regulátorům identifikovat jurisdikce, které umožňují daňové úniky. Ukazuje také, že daňové ráje nejsou jen tropické ostrovy, ale i velké ekonomiky. Podle posledního vydání FSI z roku 2022 jsou nejhoršími jurisdikcemi (Tax Justice Network, 2022a):

1. USA – skóre utajení 67/100 a globální váha 25,78 %
2. Švýcarsko – skóre utajení 70/100 a globální váha 3,91 %
3. Singapur – skóre utajení 67/100 a globální váha 5,64 %
4. Hongkong – skóre utajení 65/100 a globální váha 3,87 %
5. Lucembursko – skóre utajení 55/100 a globální váha 11,32 %

Další země, které budou použity pro tuto bakalářskou práci, jsou Britské Panenské ostrovy (skóre utajení 71/100 a globální váha 0,55 %), Guernsey (skóre utajení 71/100 a globální váha 0,52 %), Nizozemsko (skóre utajení 65/100 a globální váha 0,87 %), Kajmanské ostrovy (skóre utajení 73/100 a globální váha 0,25 %) a Irsko (skóre utajení 47/100 a globální váha 3,92 %) (Tax Justice Network, 2022a).

2.8 Corporate Tax Haven Index

Corporate Tax Haven Index (CTHI) je žebříček zemí, které nejvíce umožňují nadnárodním společnostem vyhýbat se daním prostřednictvím daňových výhod, nízkých nebo nulových sazeb a netransparentních pravidel (Tax Justice Network, 2025). Index vyhodnocuje zákony jurisdikcí a monitoruje objem firemních finančních aktivit vstupujících do a ven z jurisdikcí,

aby vytvořil jasný obraz o největších světových faktorech, které umožňují globální zneužívání korporátní daně. Index se vyhodnocuje na základě dvou faktorů. Skóre daňového ráje měří, jak velký prostor pro zneužití daně z příjmu právnických osob poskytují zákony a předpisy dané jurisdikce. Skóre se pohybuje od 0 do 100, vyhodnocení je na základě více než 70 otázek, které jsou vyjádřeny pomocí 18 ukazatelů (Tax Justice Network, 2025). Druhým faktorem je globální váha, která měří, jak velká část finanční aktivity prováděná nadnárodními společnostmi po celém světě vstupuje nebo opouští jurisdikci. Index je pravidelně aktualizován. Poslední žebříček byl sestaven v říjnu 2024 a to následovně (Tax Justice Network, 2024):

1. Britské Panenské ostrovy – Haven skóre 100, CTHI 7,1 %
2. Kajmanské ostrovy – Haven skóre 100, CTHI 6,7 %
3. Bermudy – Haven skóre 100, CTHI 5,8 %
4. Švýcarsko – Haven skóre 89, CTHI 5,3 %
5. Singapur – Haven skóre 86, CTHI 4,8 %
6. Hongkong – Haven skóre 78, CTHI 4,5 %
7. Nizozemsko – Haven skóre 74, CTHI 4,5 %
8. Jersey – Haven skóre 100, CTHI 4,1 %
9. Irsko – Haven skóre 79, CTHI 3,8 %
10. Lucembursko – Haven skóre 69, CTHI 3,5 %

Index pomáhá zobrazovat, jak firmy přesouvají zisky bez reálné ekonomické aktivity. Corporate Tax Haven Index potvrzuje, že daňovými ráji nejsou pouze ostrovy, ale také velké ekonomiky.

3 METODIKA

Tato bakalářská práce se zaměřuje na analýzu daňového plánování evropských finančních institucí, přičemž jejím cílem je identifikovat rozsah aktivit vybraných evropských finančních institucí v daňových rájích a jejich daňové zatížení. K dosažení tohoto cíle je využita kombinace kvalitativních a kvantitativních metod.

3.1 Analýza dokumentů

Práce vychází z analýzy odborné literatury, legislativních dokumentů a relevantních mezinárodních standardů. Klíčovými zdroji jsou:

- Směrnice OECD a EU, jako jsou BEPS, BEPS 2.0 a ATAD;
- Modelová smlouva o zamezení dvojího zdanění;
- výroční zprávy vybraných evropských finančních institucí;
- Country-by-Country Reporting (CbCR) data;
- oficiální blacklist daňových rájů sestaven EU;
- akademické studie a odborné články týkající se daňového plánování.

3.2 Komparativní analýza

Metoda komparativní analýzy je použita pro srovnání strategií evropských finančních institucí v oblasti daňového plánování. Zaměří se na:

- rozdíly v přístupu k daňovým rájům mezi jednotlivými institucemi,
- regulující prostředí v různých jurisdikcích,
- vliv legislativních opatření na chování finančních institucí.

3.3 Analýza vybraných ukazatelů

V práci jsou využity kvantitativní metody ke zpracování a interpretaci dat. Klíčové ukazatele zahrnují:

Efektivní daňovou sazbu (1), ta vyjadřuje skutečnou daňovou zátěž, kterou subjekt nese. Vypočítá se jako podíl celkové daňové povinnosti, která zahrnuje všechny zaplacené daně na daném území, a zisku před zdaněním (Aliprandi a spol., 2021).

$$\text{Efektivní daňová sazba} = \frac{\text{celková zaplacená daň}}{\text{zisky před zdaněním}} * 100 \quad (1)$$

Dalším identifikujícím ukazatelem je zisk na zaměstnance (2), který se vypočítá poměrem celkových zisků a počtem zaměstnanců (Aliprandi a spol., 2021). Tento ukazatel pomáhá ukázat na jurisdikce s nízkými aktivitami v poměru s jejich zisky.

$$\text{Zisk na zaměstnance} = \frac{\text{celkové zaúčtované zisky}}{\text{celkový počet zaměstnanců}} \quad (2)$$

Efektivní daňová sazba a zisk na zaměstnance jsou ukazatele, které se často porovnávají společně. Jurisdikce, které jsou podezřelé jako daňové ráje, mohou být identifikovány právě pomocí kombinací těchto dvou ukazatelů. Dá se říci, že čím vyšší zisk na zaměstnance a čím nižší je efektivní daňová sazba, tím vyšší je šance, že země bude na seznamu daňových rájů. Tyto země vykazují větší šanci, že je budou finanční instituce využívat k vyhýbání se daňovým povinnostem (Aliprandi a spol., 2021).

Ekonomický ukazatel podílu celkových firemních zisků na hrubém domácím produktu (HDP) (3) poskytuje informace o tom, jaký podíl na ekonomické aktivitě tvoří zisky firmy. Umožňuje srovnávat strukturu a efektivitu ekonomik mezi zeměmi navzájem. Hodnoty HDP jednotlivých zemí byly dohledány na stránkách World Bank (World Bank Group 2025), pro Jersey a Guernsey bylo HDP převzato přímo ze stránek vlád (Government of Jersey, 2025), (Government of Guernsey, 2024).

$$\frac{\text{zisky}}{\text{HDP}} = \frac{\text{velikost aktivit}}{\text{velikost příslušné ekonomiky}} * 100 \quad (3)$$

3.4 Datové zdroje

Analýza vychází z veřejně dostupných a odborných zdrojů, mezi které patří:

- oficiální databáze OECD, EU a národních regulátorů,
- finanční výkazy a výroční zprávy vybraných finančních institucí, (Deutsche Bank, 2025a), (HSBC, 2025a), (BNP Paribas, 2025b), (Barclays, 2025b), (Intesa Sanpaolo, 2024),
- zprávy a analýzy mezinárodních organizací (World Bank),
- odborná literatura a akademické články na téma daňového plánování a daňových rájů.

3.5 Postup práce

1. Sběr dat – shromáždění dostupných legislativních a ekonomických údajů.
2. Identifikace klíčových institucí – výběr finančních institucí s významnou přítomností v daňových rájích.

3. Analýza regulatorních opatření – zhodnocení vlivu BEPS, ATAD a automatické výměny informací (CRS).
4. Výpočet daňových ukazatelů – efektivní daňová sazba, zisk na zaměstnance a podíl zisku na HDP.
5. Interpretace výsledků – formulace závěrů týkající se využívání daňových rájů evropskými finančními institucemi.

Tento metodický přístup umožní komplexní pohled na problematiku daňového plánování v kontextu evropského finančního sektoru a poskytne odpovědi na otázky spojené s cílem bakalářské práce.

4 ANALÝZA AKTIVIT EVROPSKÝCH FINANČNÍCH INSTITUCÍ V DAŇOVÝCH RÁJÍCH

Využívání daňových rájů je dlouhodobě diskutovaným tématem v oblasti mezinárodního daňového plánování. Přestože využívání těchto jurisdikcí není vždy nelegální a etické, ekonomické důsledky těchto praktik jsou předmětem mezinárodních institucí, například OECD, Evropské unie, ale také jednotlivých států. Cílem této kapitoly je identifikovat vybrané evropské finanční instituce, které využívají jurisdikce označované jako daňové ráje a analyzovat jejich přítomnost v těchto oblastech. Identifikace je založena na kombinaci kritérií, jako jsou přítomnost poboček v jurisdikcích s nízkým zdaněním, objem vykazovaných zisků v offshore lokalitách a historické zapojení do daňových afér. Pro analýzu aktivit je potřeba několik důležitých údajů, které jsou čerpány z výročních zpráv konkrétních institucí nebo z dat od OECD. Součástí této kapitoly bude také seznámení s formulářem, který musejí velké korporace vyplňovat v rámci Country-by-Country-Reporting.

4.1 Identifikace evropských finančních institucí

Pro potřeby této bakalářské práce je vybráno pět evropských finančních společností. Výběr je na základě velikosti a významnosti instituce na evropském bankovním trhu, jejich vazeb na daňové ráje, přítomnost poboček v oblastech považovaných za daňové ráje, dostupnosti potřebných dat k zjištění aktivit, ale také zapojení do afér spojených s únikem informací.

4.1.1 Deutsche Bank

Deutsche Bank je významná německá banka, která zahájila svou činnost 9. dubna 1870. Zakladateli banky byli Adelbert Delbrück (soukromý bankéř) a Ludwig Bamberger (politik a odborník na měnu). Základní kapitál činil tehdy nějakých 15 milionů marek a poskytli ho přední němečtí privátní bankéři (Deutsche Bank, 2025b). Hlavní účel banky byl podle zakladatelů financovat zahraniční obchod Německa. Do té doby funkci vykonávaly především britské a francouzské banky. V průběhu let banka rozšiřovala svoji působnost, v roce 1929 došlo k největší fúzi na německém bankovním trhu, a to spojením Deutsche Bank a Disconto-Gesellschaft. V 80. letech minulého století začala banka zakládat vlastní síť poboček v zahraničí (Deutsche Bank, 2025b). Sídlo má banka ve Frankfurtu nad Mohanem. Deutsche bank byla součástí několika skandálů. V roce 2018 začalo vyšetřování na základě zkoumání panamských dokumentů („Panama Papers“) a databáze Offshore Leaks. Vyšetřování zkoumalo činnost některých zaměstnanců banky, kteří měli pomáhat klientům zakládat firmy v daňových rájích s cílem praní špinavých peněz. Ukázalo se, že v roce 2016 využilo pobočku banky

na Britských Panenských ostrovech přes více než 900 zákazníků a hodnota prostředků dosahovala na 311 milionů eur, tedy přes osm miliard korun (Feleda, 2018). Banka byla součástí několika kauz. V roce 2021 německý regulační finanční úřad BaFin vyměřil bance pokutu v hodnotě 8,66 milionů eur, což je asi 216 milionů korun, za nedostatečný dohled nad transakcemi s mezibankovními úrokovými sazbami Euribor (Česká televize, 2021). Další pokutu banka dostala v souvislosti s takzvanými *cum-ex transakcemi* s cennými papíry, za kterou musela zaplatit v roce 2022 pokutu šedesát milionů eur (v českých korunách 1,5 miliardy) (Forbes, 2022). *Cum-ex transakce* jsou transakce, při kterých si účastníci v rozhodné době pro výplatu dividend vyměňují mezi sebou akcie, díky tomu finanční úřady ztrácejí přehled o jejich vlastnictví. Umožňuje to vlastníkům získat od úřadů několikanásobnou refundaci daně z kapitálového příjmu (Patria.cz, 2018). V roce 2022 byla také vyšetřovaná kvůli falešnému označování investic jako udržitelných.

4.1.2 HSBC

Celým názvem Honkong and Shanghai Banking Corporation byla založena v roce 1865 a je jednou z největších bankovních a finančních institucí na světě se sídlem v hlavním městě Velké Británie Londýně. Má více než 6 300 poboček v 58 zemích po celém světě (HSBC, 2025b). HSBC poskytuje služby zhruba 41 milionům zákazníků. Byla založena mladým skotem Thomasem Sutherlandem, který pracoval v Honkongu pro přepravní společnost. Ze začátku byla banka známa pod jménem Honkong and Shanghai Banking Corporation Limited. Během deseti let se banka rozrostla do sedmi zemí po Asii, Evropě a Severní Americe. Financovala hlavně export čaje a hedvábí z Číny. Tam byla přední zahraniční bankou až do 20. let minulého století. Během let banka prováděla akvizice po celém světě. V roce 1998 se banka rozhodla přijmout jednotnou značku po celém světě a začala používat název HSBC a červenobílé šestiúhelníkové logo, které vycházelo ze skotské vlajky. V roce 2025 banka slaví 160. výročí a každým rokem rozšiřuje svoje pobočky po celém světě (HSBC, 2025b). Kauzy se nevyhnuly ani této bance. V roce 2012 vyšlo najevo, že se banka zapojila do jednoho z největších případů praní špinavých peněz. Šlo především o peníze z mexických drogových kartelů, které do USA přinesly sedm miliard dolarů. Přes banku šly také peníze do zemí jako je Írán nebo Severní Korea. Za tyto aktivity banka musela zaplatit jednu miliardu a 920 milionů dolarů USA (Hošek a spol., 2012). HSBC v roce 2015 čelila obvinění z obchodování s daňovými podvodníky, obchodníky se zbraněmi, ale i pašeráky drog. Na základě novinářského vyšetřování byl zveřejněn dokument Swiss Leaks, který odhalil přes 106 000 klientů s vklady přes 100 miliard dolarů. Tento dokument obsahoval data za období 2005–2007, které ukradl bývalý zaměstnanec

HSBC a v roce 2008 je předal francouzským daňovým úřadům (Davet a spol., 2015). Z dokumentu vyplývá, že banka záměrně pomáhala klientům skrýt svůj majetek. K tomu využívala i speciální produkty, jako jsou například skořápkové korporace nebo specifické trusty (Whitaker, 2015).

4.1.3 BNP Paribas

Francouzská bankovní skupina BNP Paribas vznikla postupnými fúzemi několika bank. Oficiálně byla založena v květnu v roce 2000 sloučením BNP, francouzské depozitní banky, a Paribas, mezinárodní investiční banky. Historie sahá ale až 200 let zpět. Skupina BNP (Banque Nationale de Paris) byla v roce 1966 vytvořena sloučením dvou francouzských významných bank, především po druhé světové válce, aby uspokojila finanční potřeby firemních i individuálních zákazníků. V roce 1982 nová socialistická vláda znárodnila BNP a v roce 1993 byl jmenován do čela BNP Michel Pébereau a pověřen privatizací banky. Od roku 1997 měli klienti banky přístup k produktům a službám banky online. V roce 1999 byla oznámena fúze Société Générale a Paribas, Michel Pébereau využil příležitosti a zahájil nabídku na převzetí. Po šestiměsíční bitvě BNP ovládla Paribas. Centrální banka odmítla ale povolit BNP převzít většinový podíl v Société Générale (BNP Paribas, 2025a). V roce 2013 banka spustila Hello Bank!, první plně digitální evropskou banku (BNP Paribas, 2025a). Tato významná francouzská banka byla také zasažena vysokou pokutou. V roce 2014 uložilo USA bance pokutu za nezákonné zpracování transakcí zemím, které podléhají americkým sankcím. Jednalo se o více než 8,8 miliard dolarů, které byly přesunuty jménem súdánských, íránských a kubánských subjektů mezi lety 2004 a 2012. Banka souhlasila s přiznáním viny a zaplatila pokutu ve výši 8,9 miliard dolarů (U.S. Department of Justice, 2014). Francouzské bance se nevyhnulo ani vyšetřování ohledně praní špinavých peněz. Několik stovek milionů eur mělo být mezi lety 2019 a 2021 převedeno přes společnost TCR International Limited, která je registrovaná na Kypru a je bankovním partnerem BNP Paribas. Toto vyšetřování zatím nebylo ukončeno, ve Francii je ale praní špinavých peněz považováno za zločin a hrozí tak až 10 let vězení a pokuta ve výši 750 000 eur (Lough, 2023).

4.1.4 Barclays

Britská banka Barclays byla založena už v roce 1690 a je jednou z nejstarších bank na britském bankovním trhu. Založili ji dva zlatníci, kteří poskytovali půjčky podnikům a obchodníkům. V roce 1728 vstoupil do banky John Barclay, který si vzal za ženu dceru původního zakladatele, ten přidal své jméno k názvu a v roce 1917 se název oficiálně změnil na Barclays Bank Limited (Barclays, 2025a). Banka v 80. letech minulého století přišla s první debetní kartou, která

navazovala na první kreditní kartu v 60. letech. V roce 1999 spustila banka online bankovníctví a do roku 2008 představila první bezkontaktní platební systém využívající debetní a kreditní karty (Connelly, 2024). V roce 2015 jí uložil Úřad pro finanční chování (FCA) pokutu ve výši 284 milionů liber za nedostatečnou kontrolu své devizové činnosti. Mezi lety 2008 a 2013 byly kontroly nad devizovými činnostmi nedostatečné, to dávalo prostor k nevhodnému sdílení informací o aktivitách klientů a pokusy o manipulaci spotových měnových kurzů. Banka během vyšetřování spolupracovala s úřadem a vyčlenila velké zdroje na zlepšení svých obchodních praktik (FCA, 2015). V březnu roku 2025 byly zveřejněny informace o bývalém generálním řediteli Barclays Jesu Staleym a jeho vztahu s Jeffrey Epsteinem. Ten čelí v současnosti obvinění ze zatajování informací. Bývalý generální ředitel připustil, že s ním měl osobní vztah krátce před nástupem do funkce v roce 2015. Finanční regulační úřad obvinil Jesa Stanleyho z toho, že neposkytl úplné informace o vztahu. To vedlo k doživotnímu zákazu působení ve finančním sektoru a pokutě ve výši 1,8 milionu liber. Soud stále probíhá a rozhodnutí se očekává do konce července roku 2025 (Makortoff, 2025).

4.1.5 Intesa Sanpaolo

Skupina Intesa Sanpaolo je jednou z předních bankovních skupin v Evropě a lídrem na italském trhu. Intesa Sanpaolo vznikla 1. ledna 2007 sloučením dvou předních italských bankovních skupin Banca Intesa a Sanpaolo IMI. Obě instituce se vyznačovaly širokým pokrytím Itálie, a to díky různým akvizicím realizovaných v předchozích desetiletích. V průběhu let 2012-2020 proběhla spousta fúzí, součástí skupiny Intesa Sanpaolo se tak stalo 320 bank (Intesa Sanpaolo, 2025). Ani pátou banku neminuly negativní kauzy. Ta poslední se týká nyní už bývalého zaměstnance, který měl nezákonně a opakovaně přistupovat k účtům klientů. Patřila mezi ně mimo jiné italská premiérka Giorgie Meloni, předseda Senátu Ignazio La Russa nebo ministr obrany Guido Crosetto. Bývalý zaměstnanec je obviněn z neoprávněného přístupu k datům 3 572 klientů v 679 pobočkách banky v období dvou let (Cicinelli, 2024).

4.2 Přehled aktivit vybraných finančních institucí v daňových rájích

Pro analýzu byly vybrány výše představené banky, které mají historicky významnou přítomnost v jurisdikcích s nízkým zdaněním. Data jsou především získána z výročních zpráv jednotlivých institucí. Finanční instituce využívají země s nízkým zdaněním především pro daňovou optimalizaci. Využívají k tomu zakládání poboček a dceřiných společností nebo takzvané „shell companies“ neboli „skořápkové společnosti“, které nemají žádnou reálnou ekonomickou aktivitu. S takovými společnostmi byly spojovány Deutsche Bank a HSBC. Deutsche Bank dostala v roce 2017 od státu New York pokutu ve výši 425 mil. dolarů za to, že propásla řadu

příležitostí k odhalení, vyšetřování a zastavení skořápkových společností. V roce 2020 udělil New York opět pokutu Deutsche Bank ve výši 150 mil. dolarů za selhání v boji proti praní špinavých peněz, včetně role banky v nezákonných tocích peněz přes účty Danske Estonia vlastněné britskými společnostmi. Regulátoři v New Yorku zjistili, že banka pomohla přesunout nejméně 150 mil. dolarů (Bowers a spol., 2020). O bance HSBC vyšlo najevo v roce 2016, že pomocí panamské právníkové firmy vytvořila přes více než 2 300 skořápkových společností (Farrell a Kocieniewski, 2016).

Při analýze vybraných evropských finančních institucí vyšlo najevo několik nejčastěji využívaných daňových rájů. Mezi evropské daňové ráje patří především Lucembursko, Nizozemsko, Irsko, Jersey a Guernsey. V Karibiku to jsou pak Kajmanské ostrovy, Britské Panenské ostrovy a Bahamy. Poslední často využívaná místa jako offshore centra jsou Hongkong a Singapur.

4.2.1 Deutsche Bank

Největší německá banka, která má velký podíl na evropském trhu, je významným aktérem v oblasti korporátního a investičního bankovníctví a správy aktiv. Je součástí seznamu globálně systémově významných bank (G-SIBs), což znamená, že její selhání by mohlo vyvolat finanční krizi. V poslední době prošla restrukturalizací, omezila některé rizikové aktivity a zlepšila kapitálovou přiměřenost. I přesto lze u banky vidět aktivity v jurisdikcích s nízkým zdaněním. Na základě dat z výročních zpráv vyplývá, že banka využívá nejčastěji Lucembursko, Nizozemsko, Kajmanské ostrovy, Hongkong, Irsko a Jersey. Největší vykázané zisky mezi lety 2014-2024 má v Hongkongu a Lucembursku. V Lucembursku má zároveň banka nejméně zaměstnanců na poměr vysokých evidovaných zisků. Nejmenší daně naopak platí nebo vůbec neplatí v Jersey a na Kajmanských ostrovech.

4.2.2 HSBC

HSBC je největší evropskou bankou, která má silné postavení především v Asii, Evropě a Severní Americe. Specializuje se na korporátní, investiční a retailové bankovníctví a správu majetku. Hraje také důležitou roli v mezinárodních platbách a financování obchodu. Banka ale opakovaně čelila obviněním z praní špinavých peněz, což naznačuje, že využívá země s daňovými zvýhodněním. Podle dat z výročních zpráv lze říci, že ve velké míře používá karibské ostrovní státy. Patří sem zejména Bermudy, Britské Panenské ostrovy a Kajmanské ostrovy. Jsou to také státy, ve kterých mezi lety 2014 a 2023 nezaplatily žádnou daň i přes vysoké vykázané zisky. Vysoké zisky a zároveň málo zaměstnanců banka eviduje také

v Nizozemsku. Největší zisky má banka z vybraných zemí v Hongkongu, kde v průměru za roky 2014-2023 má čisté výnosy ve výši 16 mld. euro.

4.2.3 BNP Paribas

Další významná evropská banka, která má velký podíl na trhu. Specializuje se na investiční bankovníctví a udržitelné finance. Francouzská banka byla zapojena do praní špinavých peněz a financování daňových úniků, které opět naznačují na využívání jurisdikcí s nízkými daňovými sazbami. Z dat výročních zpráv lze vyčíst, že využívá Bermudy, Irsko, Jersey, Lucembursko a Nizozemsko. V průběhu let 2014-2023 neplatila daně v žádném případě na Kajmanských ostrovech. Největší zisky za pozorované období eviduje banka v Lucembursku a Nizozemsku.

4.2.4 Barclays

Klíčová britská banka, známá svým investičním bankovníctvím a obchodováním s deriváty, má velký vliv na trhy v USA a Evropě. Banka byla zapojená do skandálu s manipulací úrokové sazby LIBOR v roce 2012 a zaplatila za to nemalou pokutu. Z výročních zpráv lze opět vyzorovat, že banka využívá daňové ráje. Mezi ty nejvíce používané země v průběhu let 2014-2024 patří Lucembursko a Irsko, kde banka eviduje nejvyšší zisky ze sledovaných jurisdikcí. Daně během pozorovaného období, až na pár výjimek, neplatila společnost v Lucembursku a Guernsey. Banka začala v roce 2018 působit také v Nizozemsku, kde na relativně málo zaměstnanců eviduje velké zisky.

4.2.5 Intesa Sanpaolo

Poslední sledovaná instituce v rámci práce je italská banka Intesa Sanpaolo, která je především lídrem na italském trhu retailového bankovníctví. Hraje také klíčovou roli ve financování italské ekonomiky, ale oproti ostatním bankám není tak globálně významná. Ve sledovaném období z výročních zpráv lze vyvodit, že banka využívá Irsko, Lucembursko a Singapur. V Nizozemsku banka působila mezi lety 2014 a 2016 a znovu pak od roku 2022. Nejmenší daně za sledovaných deset let platila banka v Singapuru. Největší zisky jsou opět evidované v Lucembursku, zde jsou zároveň nízké počty zaměstnanců.

4.3 Formulář pro Country-by-Country-Reporting

Ohlášení musí vyplňovat nadnárodní skupiny podniků, které mají celkové konsolidované výnosy za vykazované předcházející účetní období vyšší než 750 mil. eur. Standardizovaný formulář, který je součástí Akčního plánu BEPS, obsahuje klíčové finanční a daňové informace za jednotlivé jurisdikce, kde společnost působí. Společnosti podávají hlášení daňovým úřadům

v zemi, kde mají sídlo. Úřady pak formuláře sdílejí s dalšími státy podle mezinárodních dohod o výměně informací. Formulář je strukturovaný do tří hlavních tabulek. V první tabulce vykazuje společnost finanční údaje podle zemí. Patří sem údaje (Finanční správa, 2025):

- výnosy – celkové tržby za nespřízněné i spřízněné podniky,
- výsledek hospodaření před zdaněním příjmů,
- zaplacená daň z příjmů,
- splatná daň z příjmů,
- základní kapitál,
- kumulovaný výsledek hospodaření,
- počet zaměstnanců,
- hmotná aktiva jiná než peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty.

Tyto údaje pomáhají určit, zda banka vykazuje vysoké zisky v jurisdikcích s nízkým zdaněním, kde zároveň má minimální aktivitu. Může se to týkat malého počtu zaměstnanců nebo nízké hodnoty aktiv.

Druhá tabulka obsahuje seznam všech dceřiných společností a poboček společně s informacemi o daňové rezidenci každé entity a povaze hlavního podnikání nebo jiné hlavní činnosti entity. Pomáhá opět identifikovat, zda některé společnosti neexistují pouze z daňových důvodů. Tabulka dává na výběr z činností jako je (Finanční správa, 2025):

- výzkum a vývoj;
- držba nebo správa duševního vlastnictví;
- nákup nebo zásobování;
- výroba nebo produkce;
- prodej, marketing nebo distribuce;
- služby správní, řídicí nebo podpůrné;
- poskytování služeb nezávislým podnikům;
- financování uvnitř skupiny;
- regulované finanční služby;
- pojištění;
- držba podílů nebo jiných kapitálových nástrojů;
- neaktivní;
- jiné.

V poslední, třetí tabulce mohou firmy vysvětlit nesrovnalosti mezi údaji v tabulkách 1 a 2. Tato tabulka slouží především k interpretaci dat a minimalizování falešných podezření (Finanční správa, 2025). CbCR formulář je už klíčovým nástrojem v boji proti daňovým rájům, protože umožňuje sledovat, jak společnosti alokují své zisky. Banky mohou být podrobeny, na základě údajů, dalším kontrolám a za nepodání hlášení hrozí vysoké pokuty.

5 ANALÝZA DAŇOVÉHO ZATÍŽENÍ EVROPSKÝCH FINANČNÍCH INSTITUCÍ

Tato kapitola se zaměřuje na hodnocení daňového zatížení vybraných evropských finančních institucí s důrazem na jejich skutečné daňové odvody a využívání daňových optimalizačních strategií. Analýza se soustředí na následující klíčové ukazatele:

- efektivní daňovou sazbu, která udává skutečný podíl zaplacené daně na zisku před zdaněním a reflektuje reálné daňové zatížení bank;
- rozdíl mezi nominální a efektivní daňovou sazbou – poskytne představu, jak moc se liší oficiální sazby s reálnou zaplacenou daní;
- zisk na zaměstnance – ukazatel produktivity pracovní síly, který může poukazovat na přesměrování zisku do zemí s minimální reálnou aktivitou;
- podíl zisku na HDP – poměr zisku společnosti k celkovému hospodářskému výkonu dané země může signalizovat nepřiměřenou koncentraci zisků v určitých lokalitách.

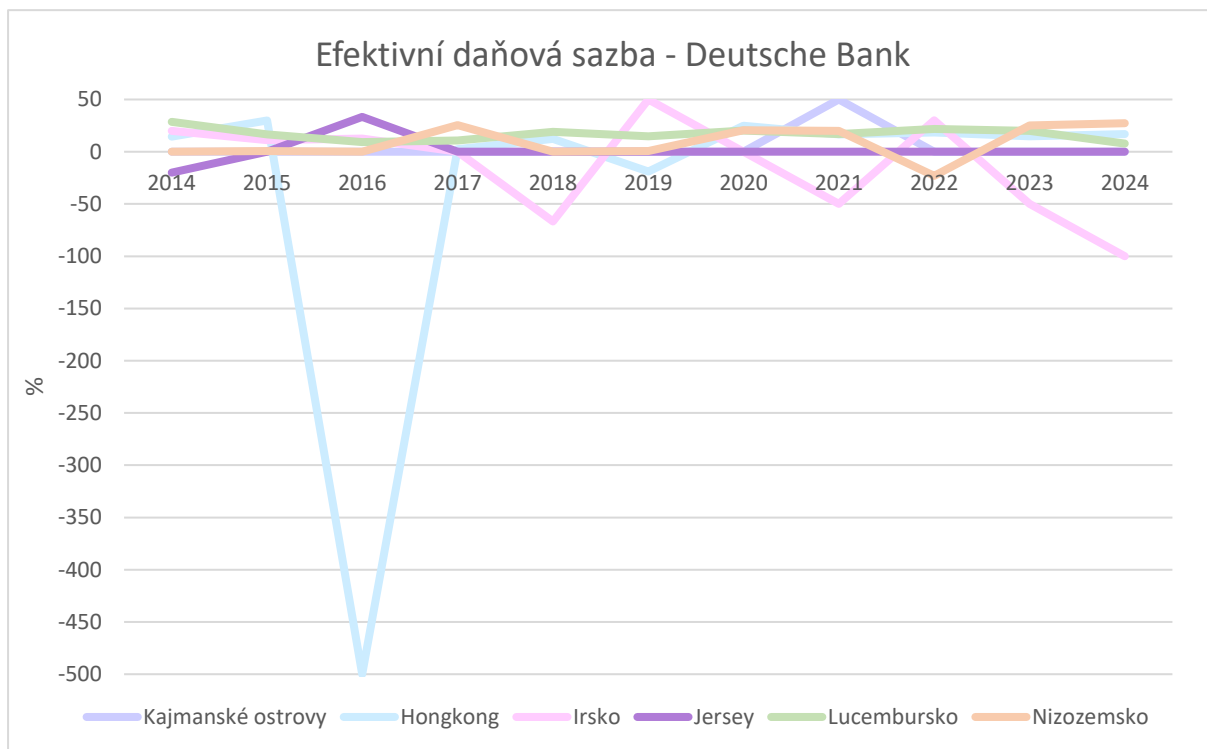
Jsou k tomu využity údaje z Country-by-Country-Reportingu a výročních zpráv jednotlivých institucí. Výsledky pomohou lépe pochopit strategii daňového plánování společností a její dopady na daňové příjmy jednotlivých států. Pro potřeby této práce je identifikováno sledované období od roku 2014 do roku 2023, se dvěma výjimkami. A to jsou Deutsche Bank a Barclays, které měly dostupné údaje i za rok 2024. Všechny údaje jsou v milionech euro, u banky HSBC bylo potřeba přepočítat všechny údaje, protože společnost zveřejňuje výkazy v dolarech. Pro tyto výpočty byly dohledány kurzy z jednotlivých let.

5.1 Efektivní daňová sazba

Efektivní daňová sazba představuje procento zdanitelného příjmu zaplaceného na daních, obvykle se vztahuje pouze na federální daň z příjmu. Odráží celkové daňové zatížení společnosti v dané zemi. V rámci efektivní daňové sazby se ale neberou v úvahu další typy daní, jako jsou například majetkové daně. K určení efektivní daňové sazby se porovná celková zaplacená daň se ziskem před zdaněním a je vyjádřena v procentech.

5.1.1 Deutsche Bank

Pro německou banku bylo v rámci této práce identifikováno šest jurisdikcí. Jsou to Kajmanské ostrovy, Hongkong, Irsko, Jersey, Lucembursko a Nizozemsko.

Obrázek 1: Efektivní daňová sazba – Deutsche Bank

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (Deutsche Bank, 2025a)

Z grafu je na první pohled vidět velký propad v roce 2016 v Hongkongu. Je to dáno tím, že banka v zemi vykázala ztrátu 3 miliony, ale zároveň musela zaplatit daň ve výši 15 milionů euro, takže sazba byla – 500 % (obrázek 1). Další záporné efektivní daňové sazby jsou vidět u Irska, a to v letech 2018, 2021, 2023 a 2024. Je to opět způsobeno tím, že banka evidovala v daných letech ztrátu a přesto platila daň. V roce 2024 je sazba -100 % (obrázek 1), protože ztráta byla 1 milion a zaplacená daň stejně tak.

Obrázek 2: Kajmanské ostrovy

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv (Deutsche Bank, 2025a)

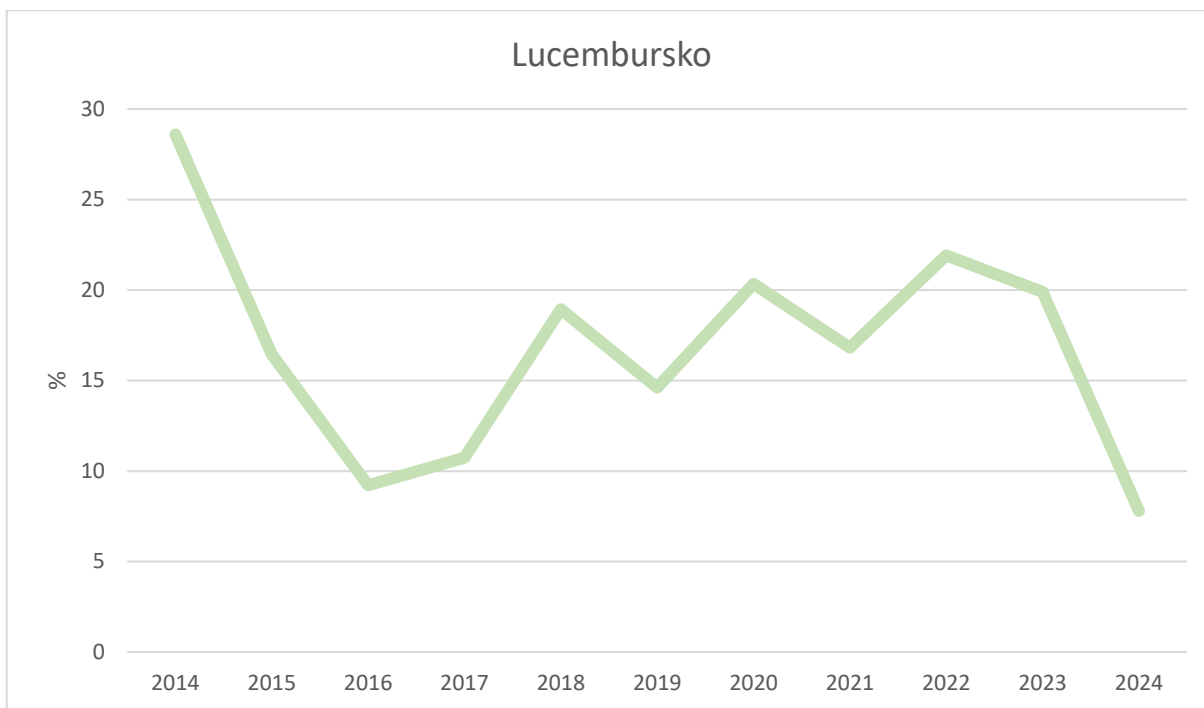
Pro lepší interpretaci je představeno několik států zvlášť. První jsou Kajmanské ostrovy, které leží v Karibiku a jsou známé svými příznivými podmínkami pro přesun finančních prostředků. Instituce v průběhu deseti sledovaných let zde neplatila žádnou daň, s výjimkou roku 2021, kdy vykázala zisk 4 miliony a zároveň platila daň ve výši 2 milionů euro, a tak sazba vyšla na 50 % (obrázek 2). Na Kajmanských ostrovech je daň z příjmu právnických osob nulová, proto jsou atraktivní destinací pro společnosti. Neexistují zde ani daně z kapitálových zisků, daně z dividend nebo srážkové daně. Na základě tlaku ze stran OECD, EU a dalších regulátorů, zavedly Kajmanské ostrovy Economic Substance Rules (česky pravidla pro ekonomickou podstatu) (Ogier, 2025). Jsou to regulační opatření, které vyžadují, aby některé typy podnikatelských subjektů, registrovaných na Kajmanských ostrovech, prokázaly skutečnou ekonomickou aktivitu. Tyto požadavky ale stále umožňují firmám využívat nízké regulace a nulové zdanění, a tak jsou spíše úpravou jen na oko.

Obrázek 3: Jersey

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv (Deutsche Bank, 2025a)

Dalším státem je ostrov Jersey, který leží mezi Velkou Británií a Francií. Společnost zde v průběhu let 2017-2024 neplatila žádné daně. V prvním sledovaném roce je záporná efektivní sazba opět z důvodu, že společnost vykázala ztrátu 5 milionů, ale platila daň v hodnotě jednoho milionu euro. V roce 2016 byl druhý případ, kdy banka platila v této jurisdikci daň, a to ve výši jednoho milionu euro, při vykázaném zisku 3 miliony, takže efektivní daňová sazba byla 33,33 % (obrázek 3). Tento ostrov má standardní daň z příjmu právnických osob 0 %, sazba se ale liší podle předmětu podnikání. Pohybuje se mezi 10 % a 20 %. Pro společnosti poskytující finanční služby dosahuje daň na 10 %. Lze tedy říci, až na výjimku v roce 2016, že společnost platí, respektive neplatí, daně podle oficiální daňové sazby. Ostrov Jersey i přesto, že dodržuje regulační standardy od dozorových orgánů jako je OECD nebo EU, je atraktivní jurisdikcí pro offshore podnikání.

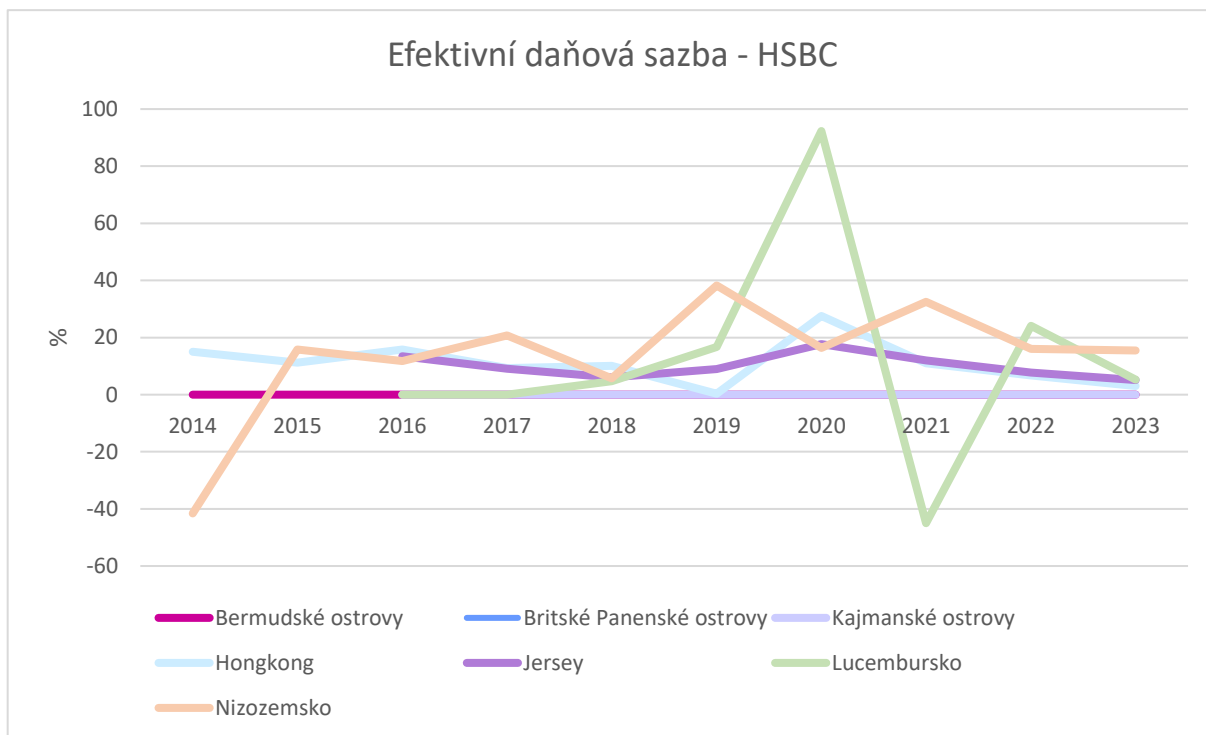
Obrázek 4: Lucembursko

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (Deutsche Bank, 2025a)

Lucembursko je dalším státem, který je příznivý pro daňové plánování. V tomto státu se efektivní daňová sazba měnila každý rok. Nejvyšší byla v roce 2014, kde dosahovala 28,59 % (obrázek 4). Firma zde evidovala zisk před ztrátou 549 milionů a zaplacená daň byla 157 milionů. V dalším letech sazba už nepřesáhla 25 %. Nejbližší k tomu bylo v roce 2022, kde byla efektivní daňová sazba ve výši 21,91 % (obrázek 4). Naopak nejnižší sazba byla v roce 2024 a dosáhla pouhých 7,79 % (obrázek 4). V minulém roce totiž společnost evidovala v Lucembursku zisk 821 milionů euro, ale zaplacená daň z tohoto zisku byla pouze 64 milionů euro. V Lucembursku se korporátní daň dělí podle výše příjmu. Do roku 2024 společnosti, které měly zisky nad 200 000 euro, podléhaly 17% dani, k tomu se ještě připočítává 7% solidární daň. Od roku 2025 se ale daň z příjmu právnických osob bude snižovat o procentní bod a solidární daň zůstává ve výši 7 %. To tedy poukazuje na skutečnost, že firma má nižší skutečné daňové zatížení.

5.1.2 HSBC

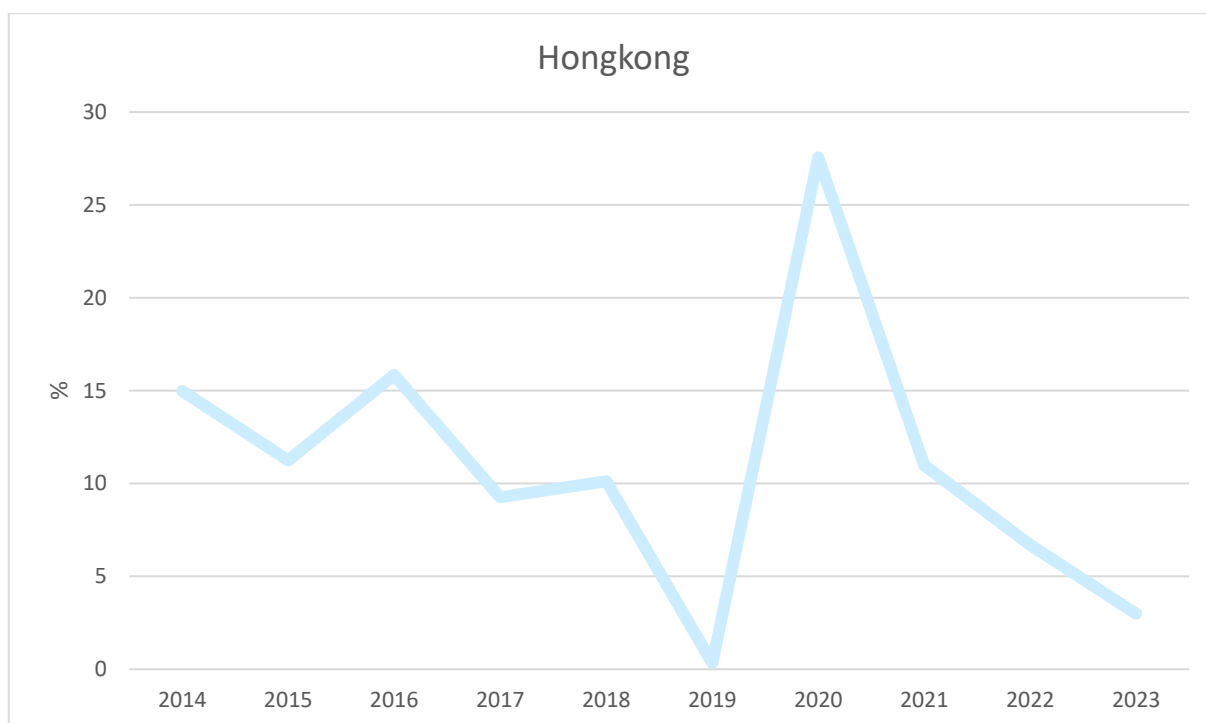
Pro společnost HSBC bylo zvoleno za účelem analýzy sedm zemí. Jsou to Bermudy, Britské Panenské ostrovy, Kajmanské ostrovy, Hongkong, Jersey, Lucembursko a Nizozemsko. Jak je výše zmíněno, tato společnost je velmi významná na celosvětovém trhu, proto má z vybraných finančních institucí nejvíce zkoumaných jurisdikcí, které jsou považované za daňové ráje.

Obrázek 5: Efektivní daňová sazba – HSBC

Zdroj: vlastní zpracování podle výročních zpráv (HSBC, 2025a)

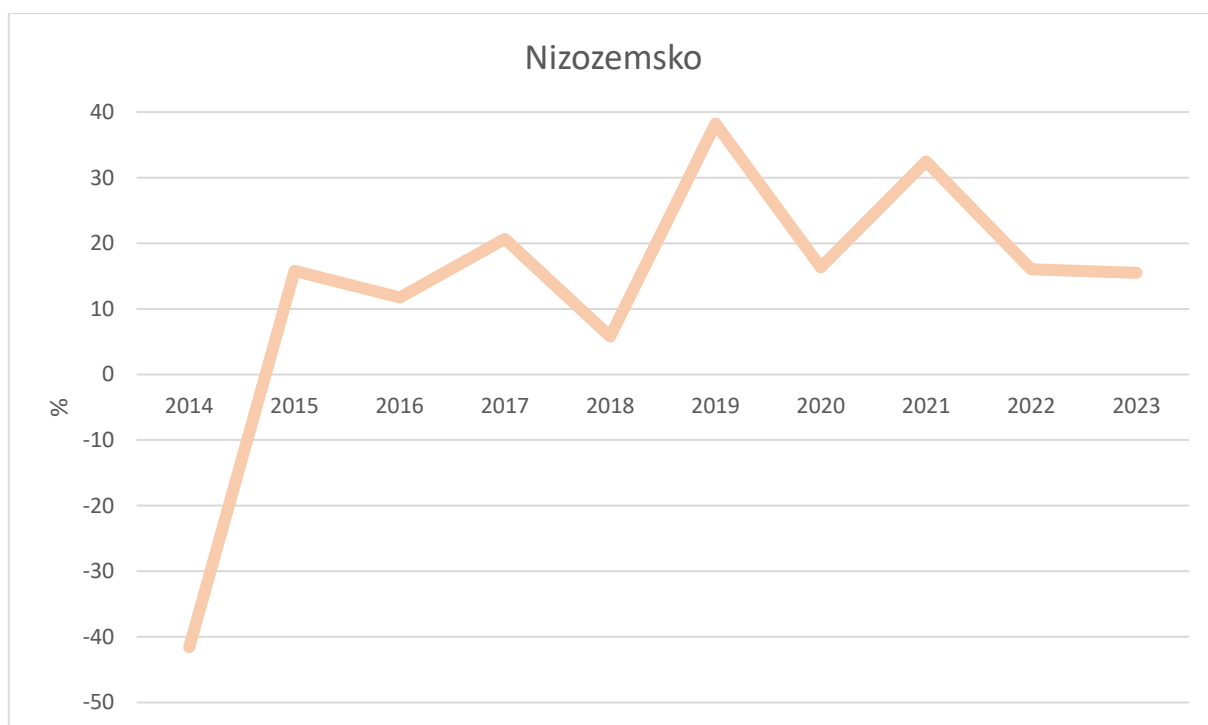
Z grafu je vidět vývoj efektivní daňové sazby v sedmi vybraných zemích. Velké skoky jsou především u Nizozemska a Lucemburska. V Nizozemsku byla první sledovaný rok záporná sazba -41,59 % (obrázek 5), která je znovu daná vykázanou ztrátou 176 milionů a zaplacenou daní 73 milionů. Stejný případ je v roce 2021 v Lucembursku, kde společnost evidovala ztrátu před zdaněním 17 milionů a zároveň zaplacená daň byla necelých 8 milionů euro. Rok předtím naopak měla banka v Lucembursku extrémní sazbu a to 92,31 % (obrázek 5). Bylo to způsobeno výši zisku před zdaněním, který byl 10 milionů a zaplacená daň byla v hodnotě 9,78 milionů euro. U karibských jurisdikcí jako jsou Bermudské ostrovy, Britské Panenské ostrovy a Kajmanské ostrovy, v průběhu let 2014-2023 nezaplatila společnost žádnou daň. Největší zisky z těchto tří destinací byly vykázány na Bermudských ostrovech, které jsou známé svou nulovou daňovou sazbou. Průměrně zde ročně během deseti sledovaných let vykázala 142 milionů euro zisku.

Obrázek 6: Hongkong

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (HSBC, 2025a)

V letech 2014-2018 se efektivní daňová sazba pohybovala mezi 9 % a 15 %. V roce 2019 byl propad na 0,33 % (obrázek 6), způsobeno to bylo tím, že banka měla zisk 11 miliard euro a daň z toho reálně zaplacená byla pouze 37 milionů euro. Naopak následující rok je velký vzrůst a to na 27,56 %. Poté efektivní daňová sazba klesala, až v roce 2023 klesla na 2,98 % (obrázek 6). V tomto roce měla společnost zisk 10 miliard a daň byla ve výši 316 milionů euro. Daňová sazba z příjmu právnických osob v Hongkongu je rozdělena do několika kategorií. Pro pobočky zahraničních firem ale platí sazba 16,5 %. Je tedy zřejmé, že kromě roku 2020, společnost měla nízké reálné daňové zatížení.

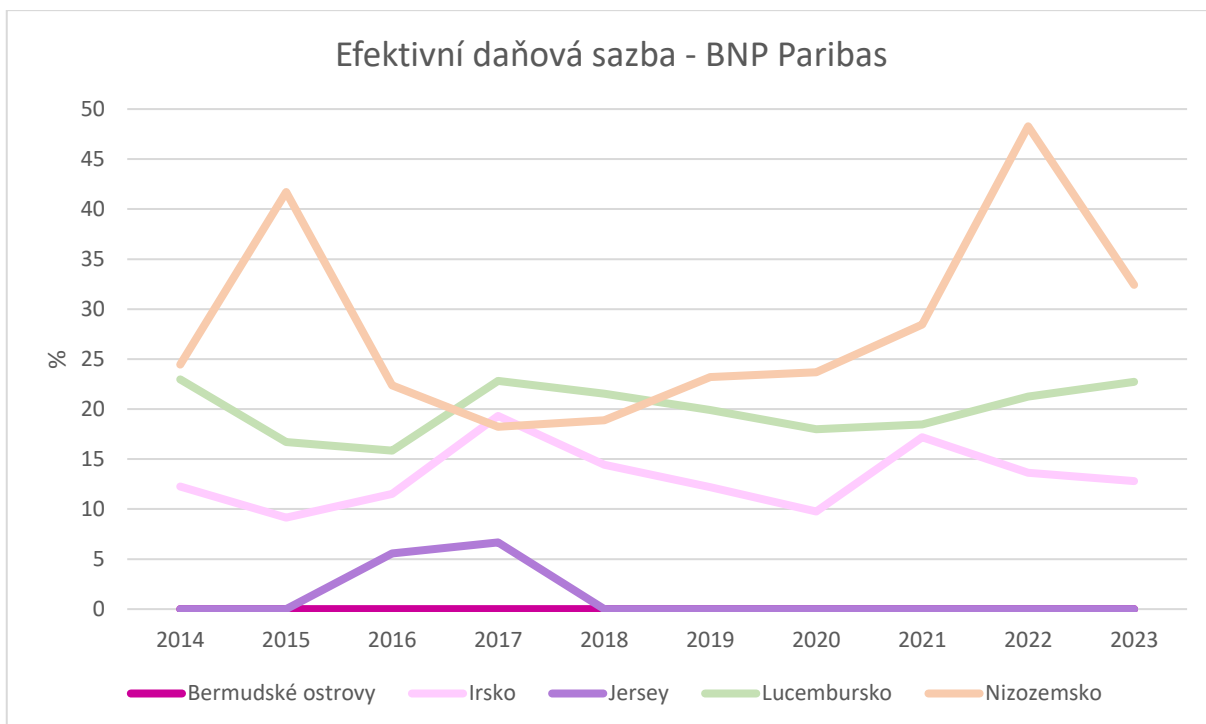
Obrázek 7: Nizozemsko

Zdroj: vlastní zpracování podle výročních zpráv (HSBC, 2025a)

V roce 2014 je viditelná efektivní daňová sazba – 41,59 % (obrázek 7). Instituce zde evidovala ztrátu 176 milionů, ale platila daň 73 milionů. V dalších třech letech se sazba pohybovala mezi 10 % a 20 %. V roce 2018 byla nejnižší sazba za sledované období a to 5,77 % (obrázek 7), roční zisk byl 90 milionů, zaplacená daň z toho zisku byla pouze 5 milionů. V následujícím roce vzrostla na 38,24 %, kde při zisku 30 milionů byla odvedená daň 11,5 milionů euro. Poslední dva sledované roky byla efektivní daňová sazba ve výši 15,5 %. V roce 2023 také firma evidovala největší zisk v Nizozemsku za období 2014-2023 128,5 milionů euro. V Nizozemsku společnosti podléhají dani z příjmu právnických osob ve výši 25,8 %. Jsou zde ale osvobozeny od daně zisky z investičních fondů. Lze tedy říci, že kromě let 2019 a 2021, měla banka znovu nižší skutečné daňové zatížení.

5.1.3 BNP Paribas

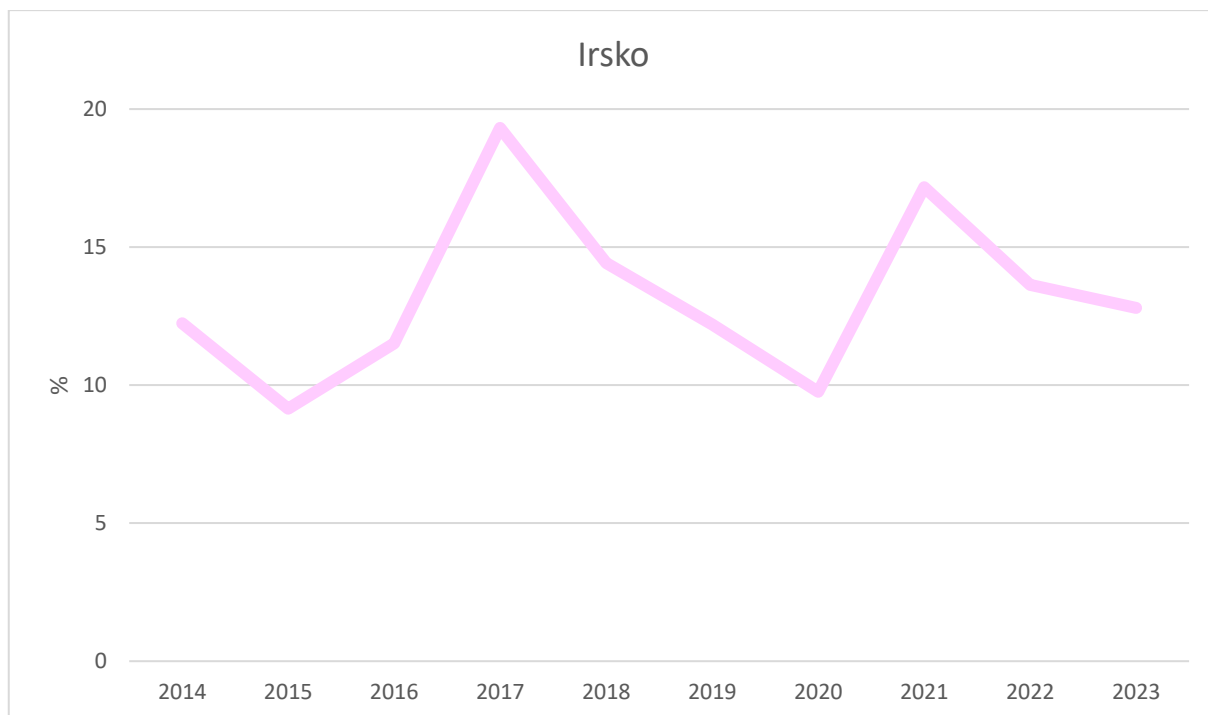
U třetí vybrané banky bylo pro účel práce zvoleno pět jurisdikcí, které jsou Bermudské ostrovy, Irsko, Jersey, Lucembursko a Nizozemsko.

Obrázek 8: Efektivní daňová sazba – BNP Paribas

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (BNP Paribas, 2025b)

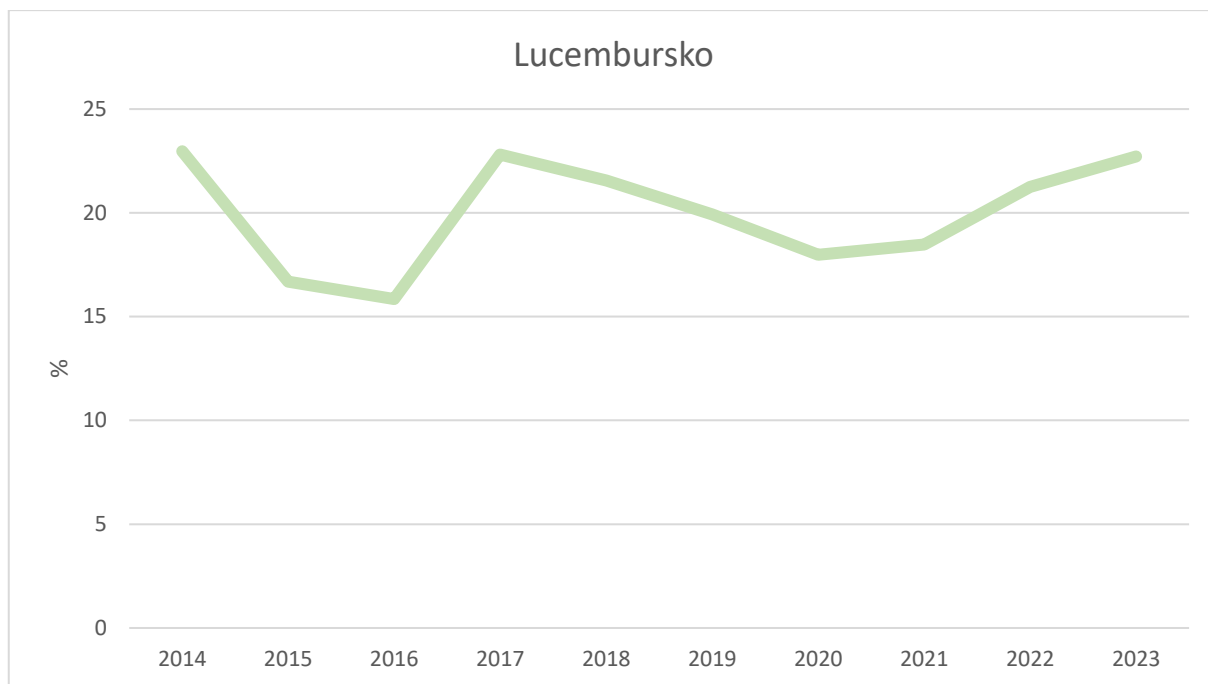
Největší skoky v hodnotách efektivní daňové sazby jsou vidět v Nizozemsku. První velký rozdíl je v roce 2015, kde byla sazba 41,72 % (obrázek 8). V tomto roce byl zisk před zdaněním 151 milionů a zaplacená daň 63 milionů euro. V následujícím roce klesla na 22,38 % a okolo této hodnoty se držela i následné čtyři roky. Druhý velký nárůst byl v roce 2022 kdy se sazba dostala na 48,28 % (obrázek 8). Zisk byl evidovaný ve výši 29 milionů a zaplacená daň byla 14 milionů. Další rok sazba klesla na 32,42 % (obrázek 8). V roce 2023 banka vykázala největší zisk za sledované období 327 milionů euro a zaplatila daň 106 milionů euro. Naopak instituce za 10 let neplatila ani jednu daň na Bermudských ostrovech a s výjimkou dvou let 2016 a 2017 ani v Jersey.

Obrázek 9: Irsko

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (BNP Paribas, 2025b)

Efektivní daňová sazba u této francouzské banky v Irsku se pohybovala mezi lety 2014 a 2023 v rozmezí 10 % a 20 %. Jediná výjimka byla v roce 2015, kdy sazba klesla na 9,15 % (obrázek 9). Nejvyšší byla efektivní daňová sazba v roce 2017 a to 19,32 % (obrázek 9). V Irsku je oficiální daň z příjmu právnických osob 12,5 %. Na základě uvedeného lze usoudit, že firma měla v letech 2014, 2015, 2016, 2019 a 2020 nižší efektivní daňovou sazbu, než je sazba úředně stanovená.

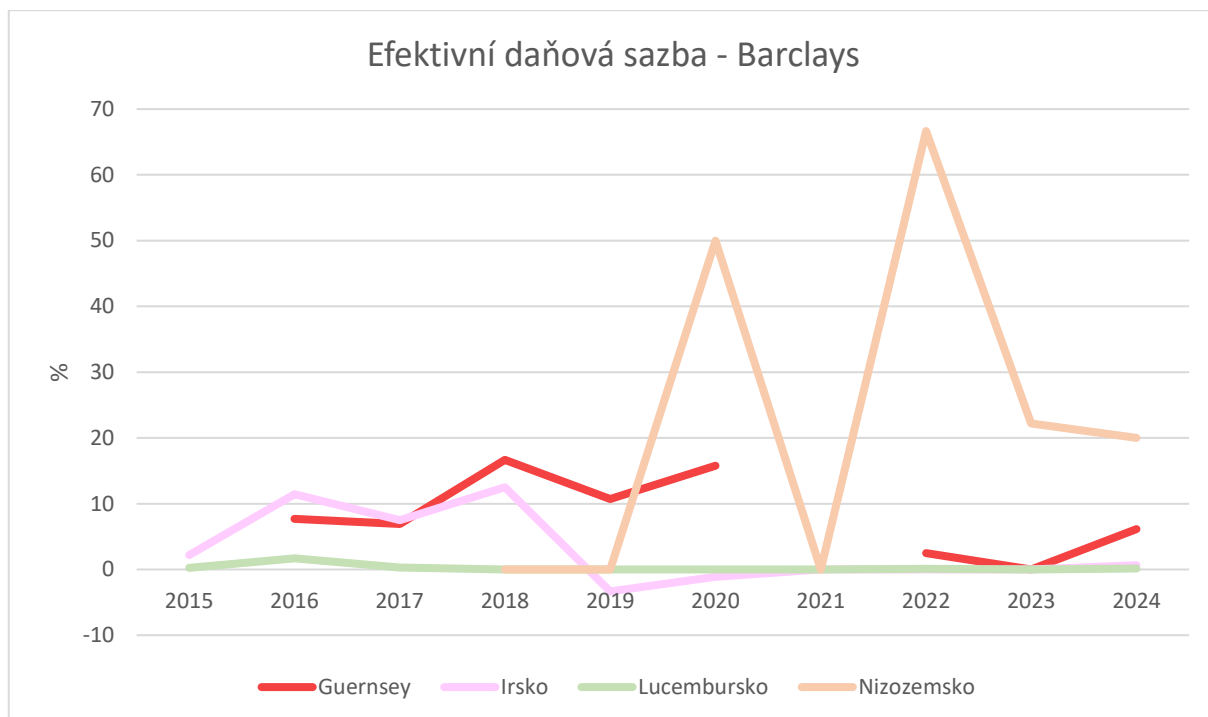
Obrázek 10: Lucembursko

Zdroj: vlastní zpracování podle výročních zpráv (BNP Paribas, 2025b)

V Lucembursku nejsou tak velké skoky v sazbách, pohybují se v průběhu let mezi 15 % a 22 %. Nejvyšší byla v letech 2014, 2017 a 2023, kde dosahovala právě 22 % (obrázek 10). Ve stejný rok společnost evidovala nejvyšší zisk 885 milionů, ze kterých byla zaplacená daň 201 milionů euro. Naopak nejnižší efektivní daňová sazba vyšla v roce 2016 16,69 % (obrázek 10). Výsledky z celého období naznačují, že francouzská společnost měla v Lucembursku nižší skutečnou daňovou zátěž, protože je zde minimální 17% daň, ke které se přičítá další 7% solidární daň.

5.1.4 Barclays

Druhou britskou bankou z vybraných společností je Barclays a pro potřeby analýzy byly vybrány čtyři země a Guernsey, Irsko, Lucembursko a Nizozemsko.

Obrázek 11: Efektivní daňová sazba – Barclays

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (Barclays, 2025b)

Na první pohled je zřejmé, že největší výkyvy u hodnot sazby jsou v Nizozemsku. Finanční instituce zde začala podnikat, až v roce 2018. V roce 2018 a 2019 zde neplatila žádné daně. V roce 2020 byla efektivní daňová sazba 50 % (obrázek 11) a to, protože vykázáný zisk byl 2 miliony a zaplacená daň milion. V následujícím roce opět banka neplatila žádnou daň. Druhý nárůst byl v roce 2022, kde sazba dosáhla na 66,67 % (obrázek 11), díky výnosu 3 miliony a zaplacené dani 2 miliony. V Guernsey začala společnost svou činnost v roce 2016 a její nejvyšší efektivní daňová sazba v této jurisdikci byla v roce 2018 16,67 % (obrázek 11). V roce 2021 chybí údaj o efektivní daňové sazbě, protože bance, i přestože měla zisk 14 milionů, byl na daních vrácen jeden milion. Ve stejném roce banka nezaplatila daň ani v jedné z jurisdikcí. Nulová sazba byla v Guernsey v roce 2024 (obrázek 11). V Lucembursku během sledovaného období nepřesáhla hodnota efektivní daňové sazby 1,7 % (obrázek 11), která byla v roce 2016. Daně společnost v Lucembursku neplatila vůbec v letech 2018, 2019, 2020, 2021 a 2023. Z celkového daňového zatížení tak lze konstatovat, že instituce měla v Lucembursku nízké daňové zatížení.

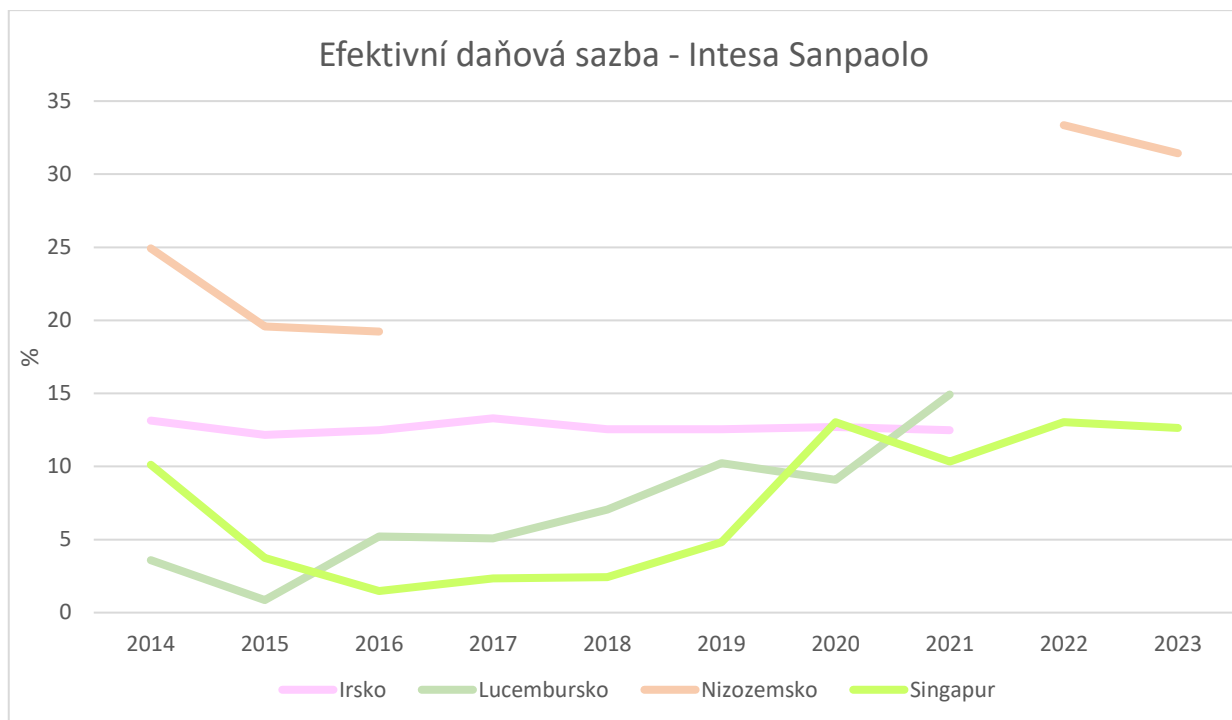
Obrázek 12: Irsko

Zdroj: vlastní zpracování podle výročních zpráv (Barclays, 2025b)

Svou činnost zahájila společnost v Irsku až v roce 2015, kdy byla efektivní daňová sazba 2,19 % (obrázek 12). V dalším roce byl první velký nárůst na 11,43 % (obrázek 12), zisk byl 35 milionů a zaplacená daň 4 miliony euro. Nejvyšší efektivní daňová sazba vyšla v roce 2018 12,5 % (obrázek 12). Nadcházející rok byla záporná efektivní sazba u této banky a to -3,33 % (obrázek 12). Bylo to způsobeno ztrátou 30 milionů a milionovou zaplacenou daní. Stejný problém se opakoval i další rok, kde byla sazba už jen -1,14 % (obrázek 12). V období od 2021 do 2023 zde nebyla zaplacená žádná daň a v posledním sledovaném roce byla efektivní daňová sazba pouze 0,64 % (obrázek 12), kdy zisk byl 931 milionů a zaplacená daň pouze 6 milionů euro. Tyto poznatky vedou k závěru, že v Irsku společnost měla relativně nízké daňové zatížení. Oficiální daň v Irsku je 12,5 %. Na tuto hodnotu se včas dostala pouze v roce 2018.

5.1.5 Intesa Sanpaolo

Poslední ze selekce bank je italská Intesa Sanpaolo. U této instituce za účelem práce byly vybrány země Irsko, Lucembursko, Nizozemsko a Singapur.

Obrázek 13: Efektivní daňová sazba – Intesa Sanpaolo

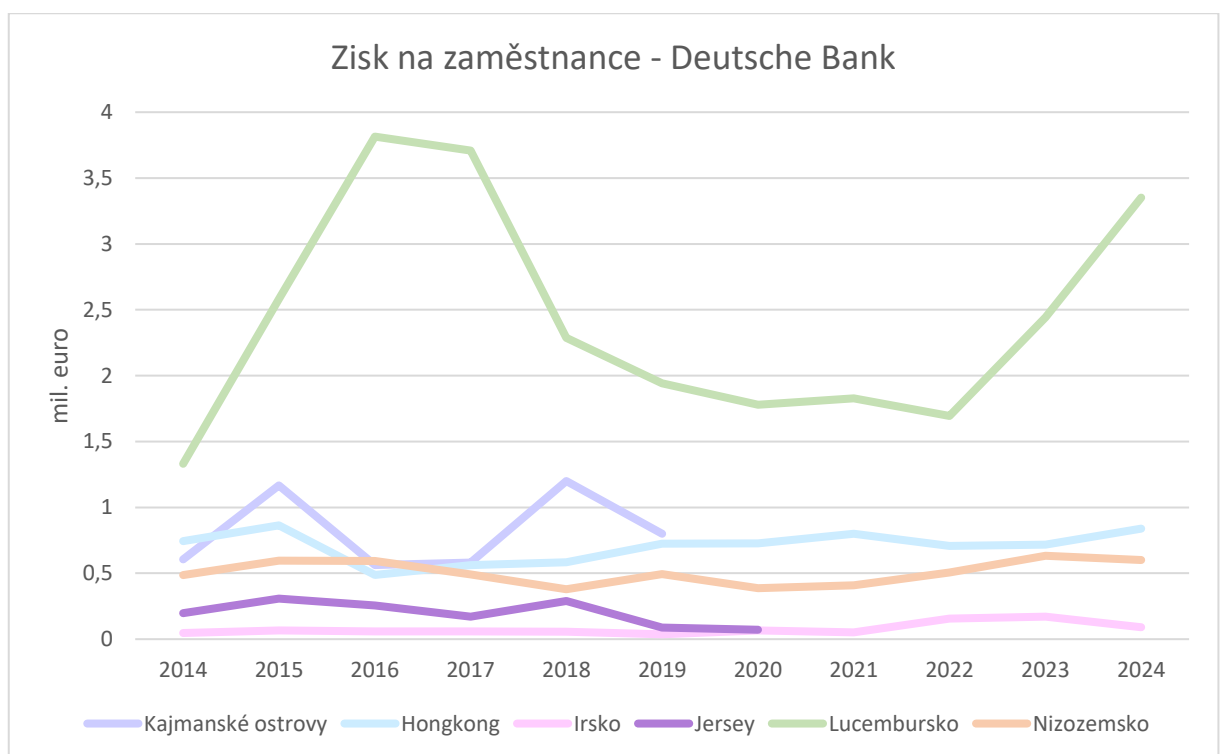
Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (Intesa Sanpaolo, 2024)

Finanční instituce působila v Nizozemsku mezi lety 2014 a 2016 a znovu pak od roku 2022. V první sledovaném roce zde měla efektivní daňovou sazbu 24,92 % (obrázek 13). Mezi roky 2022 a 2023 se sazba pohybovala okolo 32 % (obrázek 13). V Irsku si za celé období držela efektivní daňovou sazbu mezi 12 % a 13 % (obrázek 13), kromě roku 2022 kdy měla ztrátu skoro 165 milionů a na daních ji bylo vráceno 20 milionů. Na grafu je možné vidět, že sazba v Lucembursku se postupně zvyšovala. Nejnižší byla v roce 2015 0,86 % (obrázek 13) a 2014 3,6 %. V celém sledovaném období, ale sazba nepřesáhla 15 %. Nejvyšší byla v roce 2021 14,92 % (obrázek 13). Údaje chybí za rok 2022, kdy měla stejně jako v Irsku ztrátu. Zde byla 226 milionů a instituci bylo vráceno 57 milionů. Z toho vyplývá, že společnost zdaleka nedosahuje takového daňového zatížení, jakého by měla, protože v Lucembursku je minimální daň 17 %. Poslední identifikovanou jurisdikcí s nízkými daňovými sazbami je Singapur. Zde nepřesáhla efektivní daňová sazba ani jednou 14 %. Nejvyšší byla v letech 2020 a 2022, kde dosáhla 13 % (obrázek 13). Nejnižší sazby jsou v letech 2015-2019, pohybovaly se v rozpětí 1,48 % (obrázek 13), v roce 2016, až 4,81 % v roce 2019. Celkové výsledky za tuto zemi vypovídají o tom, že i tady banka měla nižší daňové zatížení. Singapur má oficiální daňovou sazbu z příjmu právnických osob 17 %.

5.2 Zisk na zaměstnance

Ukazatel zisk na zaměstnance je velmi užitečný indikátor pro posouzení efektivity a produktivního výkonu společnosti. Ukazuje, kolik čistého zisku připadá na jednoho zaměstnance. V daňovém plánování a využívání daňových rájů slouží jako ukazatel potenciálního přesunu zisků, pokud jsou v určité jurisdikci hlášeny vysoké zisky, ale počet zaměstnanců je nízký. Vysoký zisk na zaměstnance může znamenat vysokou produktivitu, může ale zároveň poukazovat na umělé přesouvání zisků. Nízký zisk může ukazovat na nízkou efektivitu nebo zisky, ale také může být spojen s vysokým počtem pracovníků.

5.2.1 Deutsche Bank

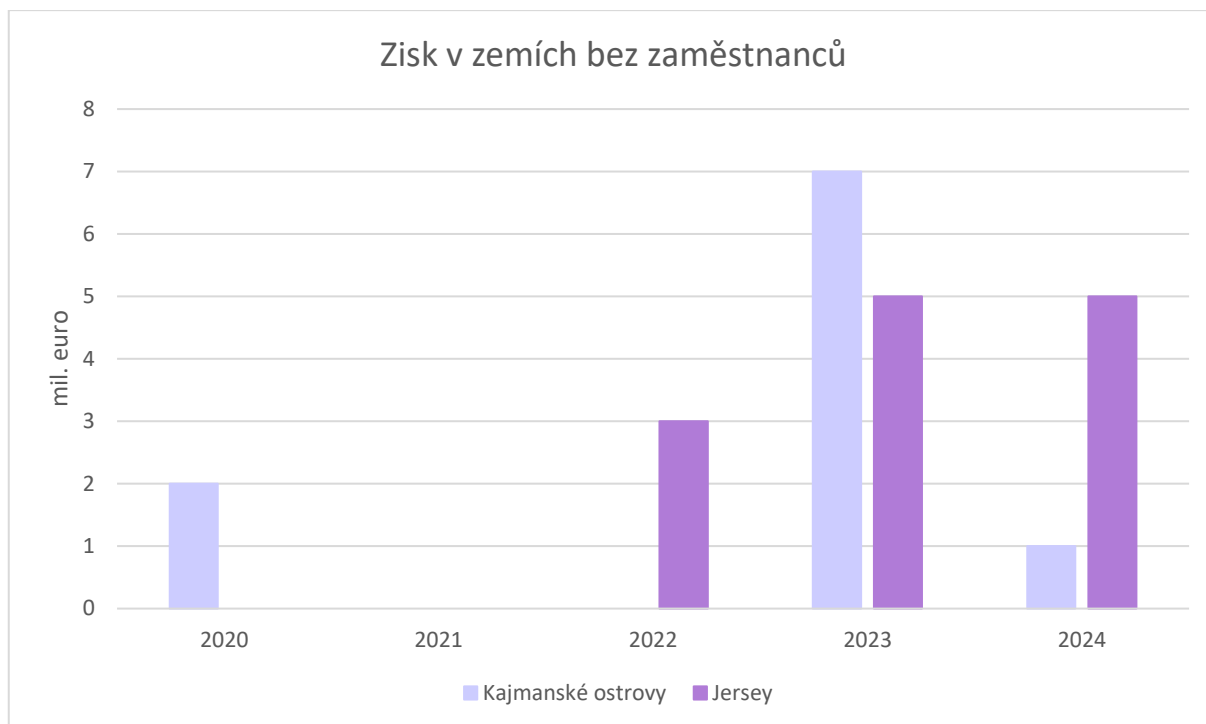

Obrázek 14: Zisk na zaměstnance – Deutsche Bank

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (Deutsche Bank, 2025a)

Graf znázorňuje vývoj zisku na zaměstnance u německé finanční instituce v letech 2014-2024. Nejvyšší hodnoty jsou zřejmé u Lucemburska. Velký skok je na začátku sledovaného období, kdy mezi lety 2014 a 2016 se zisk na zaměstnance téměř zdvojnásobil a dosáhl na 3,81 milionů euro na jednoho zaměstnance (obrázek 14). Počet zaměstnanců byl v prvních dvou letech prakticky stejný, ale v roce 2016 klesl o sto zaměstnanců. To také mohlo mít vliv na výši výsledku, zároveň také společnost v tomto roce měla nejvyšší zisk za sledované období a to 1,9 miliard euro. Další rok byl zisk 3,71 milionů euro na jednoho zaměstnance

(obrázek 14), který je poměrně vysoký a bylo to dané relativně vysokým ziskem a snížením počtu zaměstnanců oproti roku předchozímu. V roce 2018 byl zisk na zaměstnance 2,29 milionů euro (obrázek 14). V období 2019-2022 se pohyboval ukazatel mezi 1,7 a 1,94 milionů euro (obrázek 14), počet zaměstnanců se v jednotlivých letech lišil pouze o pár desítek. V předposledním sledovaném roce byl nárůst na 2,44 milionů euro (obrázek 14) se stejným počtem zaměstnanců jako předchozí rok. Poslední rok byl třetím nejvyšším výsledkem v této zemi, 3,35 milionů euro na jednoho zaměstnance (obrázek 14), s tím, že počet zaměstnanců klesl o dvě desítky ve srovnání s minulým rokem. Tyto výsledky naznačují že německá společnost může využívat Lucembursko v daňovém plánování. I přesto, že zaměstnanců tady mají v průměru kolem 470, vykazují zde každoročně velmi vysoké zisky. Další zemí s vyšším poměrem jsou Kajmanské ostrovy. V grafu chybí data od roku 2020. Je to protože v dalších letech neměla banka v jurisdikci žádné zaměstnance a pro porovnání je zvláštní graf. I přestože v této zemi společnost nemá tak vysoké hodnoty ve srovnání s Lucemburskem, stále se dají považovat za alarmující. Dva velké píky jsou v letech 2015 a 2018. V roce 2015 byla hodnota ukazatele 1,17 milionů na zaměstnance (obrázek 14), kdy výnos byl 35 milionů a zaměstnanců měli celkově 30. Druhý největší výsledek byl 1,2 milionů euro na jednoho pracovníka (obrázek 14), v tomto roce byl evidovaný výnos 12 milionů s celkovým počtem 10 zaměstnanců. Pro ostrov Jersey, stejně jako u Kajmanských ostrovů, chybí hodnoty od roku 2021 a je to opět dané tím, že instituce neměla v daných letech žádné zaměstnance, přestože zde vykazuje zisky. Z důvodu lepšího znázornění je pro tyto dvě jurisdikce samostatný graf. Co se týče Nizozemska, tak zde se výsledky v průběhu let skoro neměnily. Počet zaměstnanců se zde ale během deseti let postupně snižoval. Podobný trend jde vidět i u Hongkongu, kde se během sledovaného období hodnoty pohybovaly mezi 0,5-1 milion na zaměstnance (obrázek 14).

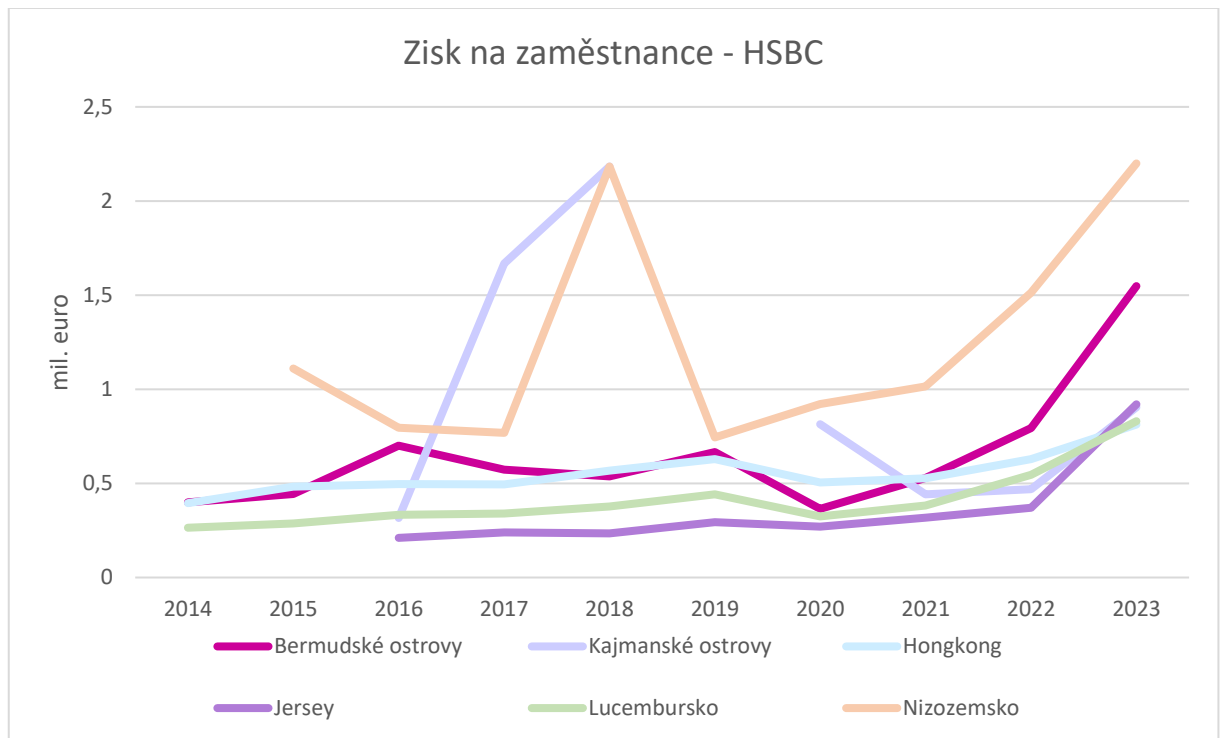

Obrázek 15: Zisk v zemích bez zaměstnanců

Zdroj: vlastní zpracování podle výročních zpráv (Deutsche Bank, 2025a)

Na tomto grafu jsou znázorněny dvě ostrovní jurisdikce, ve kterých banka za sledované období neměla žádné zaměstnance, a i přesto zde vykazovala nemalé zisky. Nejvyšší zisk byl evidovaný v roce 2023 na Kajmanských ostrovech ve výši 7 milionů euro (obrázek 15). V roce 2021 chybí údaje protože, v Jersey banka nevykázala žádný zisk ani zaměstnance a ze stejného důvodu údaje nejsou na Kajmanských ostrovech v letech 2021 a 2022. Od stejného roku začala banka v Jersey evidovat zisky 3, 5 a 5 milionů euro bez jakýchkoliv zaměstnanců. Tyto poznatky naznačují, že německá finanční společnost v posledních letech využívala minimálně tyto dvě ostrovní destinace k přesunu zisků.

5.2.2 HSBC

Obrázek 16: Zisk na zaměstnance – HSBC

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (HSBC, 2025a)

Graf zachycuje vývoj podílu zisku na zaměstnance v britské finanční společnosti mezi lety 2014 a 2023. Největší podíly má instituce v Nizozemsku, pro které chybí údaj za rok 2014, protože tento rok zde evidovala společnost ztrátu 169,66 milionů. V roce 2015 byla hodnota 1,1 milionu euro zisku na zaměstnance (obrázek 16). Banka měla výnos 26,64 milionů euro při 24 zaměstnancích. Následující dva roky ukazatel trochu klesl, ale v roce 2018 přišel prudký nárůst, kdy na jednoho zaměstnance připadalo 2,18 milionů euro (obrázek 16). Poté byl znovu pokles a od roku 2020 začal podíl narůstat. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2023, a to 2,19 milionů euro na jednoho zaměstnance (obrázek 16). Vyšších výsledků si lze všimnout u Kajmanských ostrovů, kde byl největší podíl v roce 2018, kdy na jednoho pracovníka připadlo 2,18 milionů (obrázek 16). V roce 2019 chybí údaj, protože měla instituce evidovanou ztrátu v hodnotě 9,79 milionů euro. Další hodnoty, které by mohly vypovídat o iniciativě společnosti snížit si daňovou zátěž, jsou na Bermudských ostrovech od roku 2022. V tomto roce byl podíl zisku na jednoho zaměstnance 793 tisíc euro (obrázek 16), následující rok opět indikátor vzrostl na 1,55 milionů euro. Bylo to pravděpodobně způsobeno sníženým počtem zaměstnanců a zvýšeným vykázaným ziskem. S ohledem na uvedené údaje lze říci, že by banka

mohla využívat pro snížení daňové povinnosti Nizozemsko, ale také výsledky ukazují na Kajmanské ostrovy.

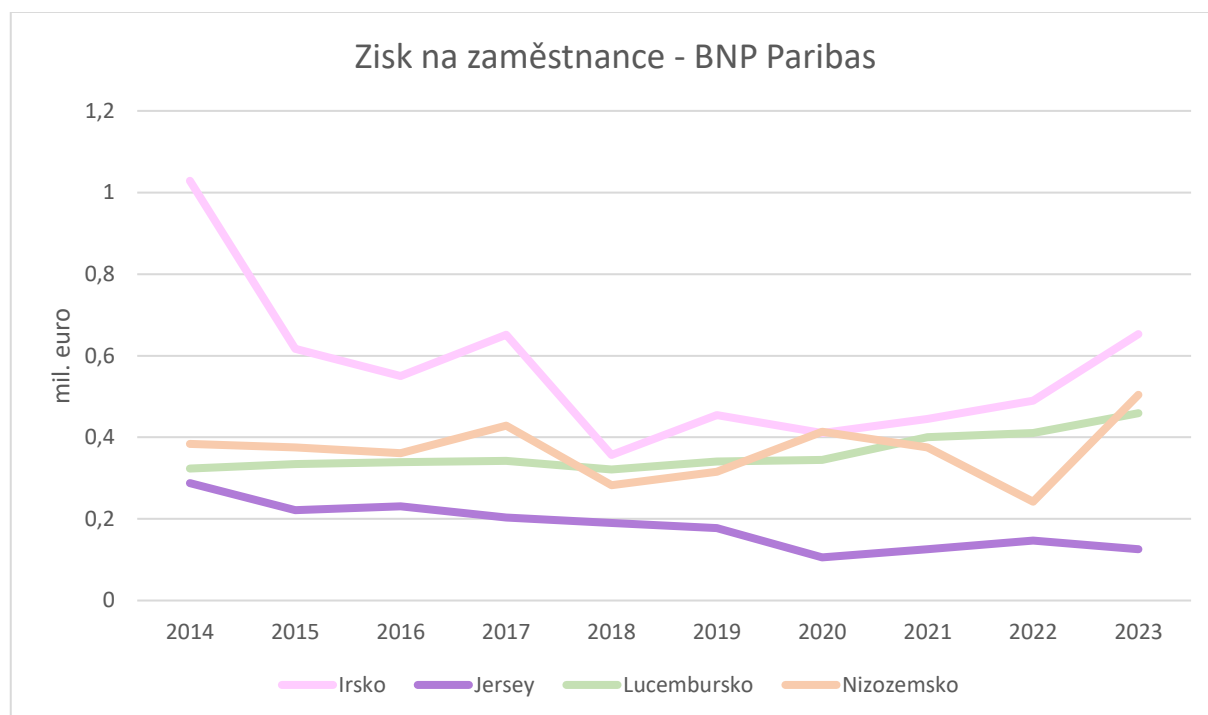

Obrázek 17: Zisk v zemi bez zaměstnanců

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (HSBC, 2025a)

Banka také začala od roku 2018 se svou činností na Britských Panenských ostrovech, kde za celé období nevykázala ani jednoho zaměstnance. Až na dvě výjimky v letech 2019 a 2021, kde byl evidovaný zisk 1 milion euro, banka měla na ostrovech 2 milionové zisky (obrázek 17). To naznačuje, že britská instituce využívá toto karibské souostroví za účelem snížit si daňové zatížení.

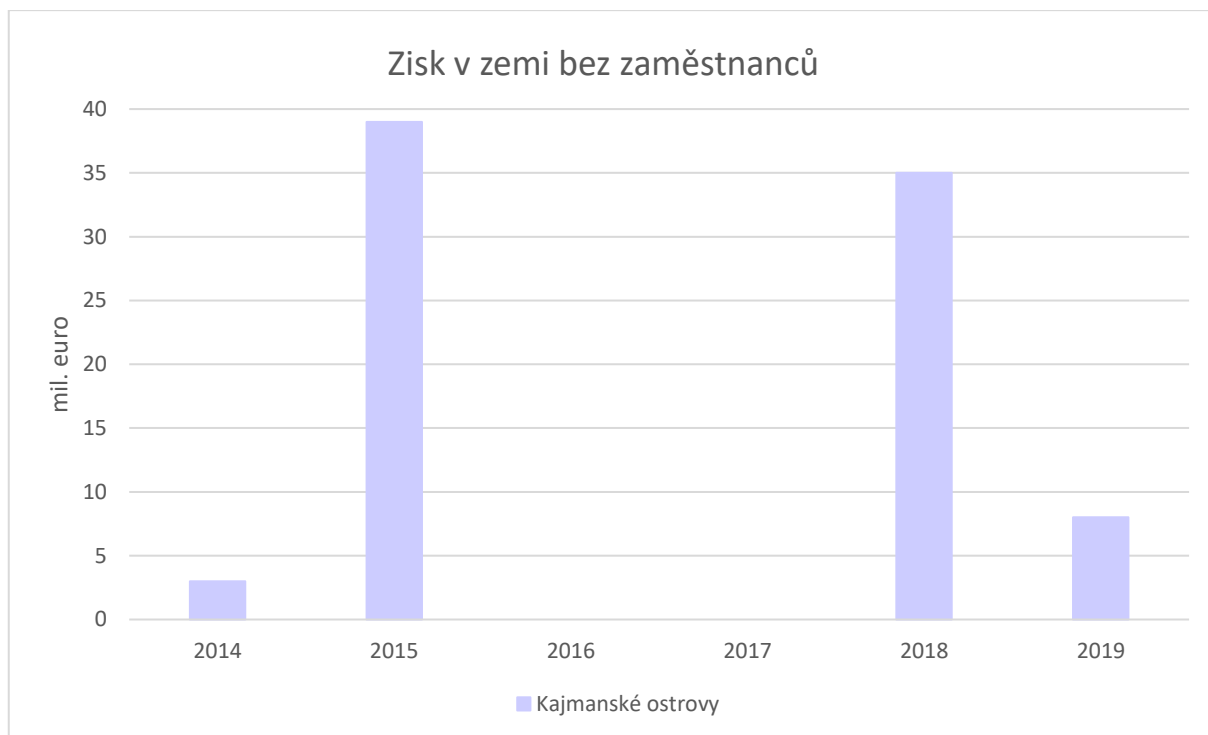
5.2.3 BNP Paribas

Obrázek 18: Zisk na zaměstnance – BNP Paribas

Zdroj: vlastní zpracování podle výročních zpráv (BNP Paribas, 2025b)

Graf zobrazuje vývoj podíl výnosu na jednoho zaměstnance v období 2014-2023 u francouzské finanční instituce. Na grafu není zachycen vývoj na Bermudských ostrovech, pro ty bude samostatný graf, protože zde nebyli evidováni žádní zaměstnanci. Největší podíly vyšly v Irsku, kde hned první rok byl zisk nejvyšší 1,03 milionů euro (obrázek 18). Ačkoliv v tomto roce měla nejnižší zisk za sledované desetileté období, měla zároveň nejnižší počet zaměstnanců. V dalším roce se množství zaměstnanců téměř zdvojnásobil. Druhý největší podíl byl v roce 2017, kdy na jednoho zaměstnance připadlo 651 tisíc euro (obrázek 18). Další rok podíl trochu poklesl, ale od té doby se začal mírně zvyšovat. V roce 2023 dosáhl píku 653 tisíc euro (obrázek 18) na jednoho pracovníka. Tyto poznatky mírně naznačují na využívání Irska pro daňovou optimalizaci.

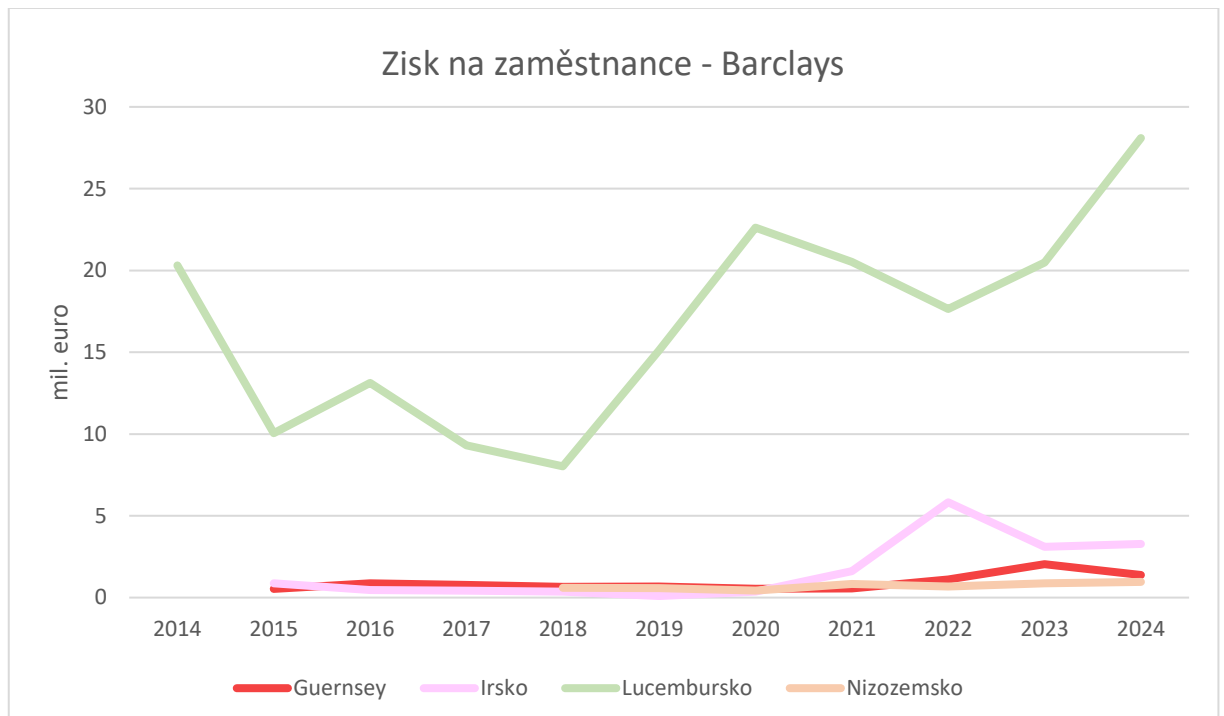

Obrázek 19: Zisk v zemi bez zaměstnanců

Zdroj: vlastní zpracování podle výročních zpráv (BNP Paribas, 2025b)

Tento graf vyjadřuje výši zisku na Kajmanských ostrovech, kde nebyli uvedeni žádní zaměstnanci. V první sledovaném roce měla francouzská instituce nejnižší vykázaný zisk 3 miliony euro (obrázek 19). V následujícím roce byl velký nárůst na 39 milionů euro. V letech 2016 a 2017 v této jurisdikci banka nepodnikala. V roce 2018 zde měla společnost druhý největší zisk 35 milionů euro (obrázek 19) bez jediného zaměstnance. Poslední rok, kdy zde působila, uvedla banka v této zemi výnos ve výši 8 milionů euro (obrázek 19). Na základě uvedeného lze usoudit, že je to jurisdikce s nízkým zdaněním, a proto ji může francouzská finanční skupina využívat pro snížení daňové zátěže.

5.2.4 Barclays

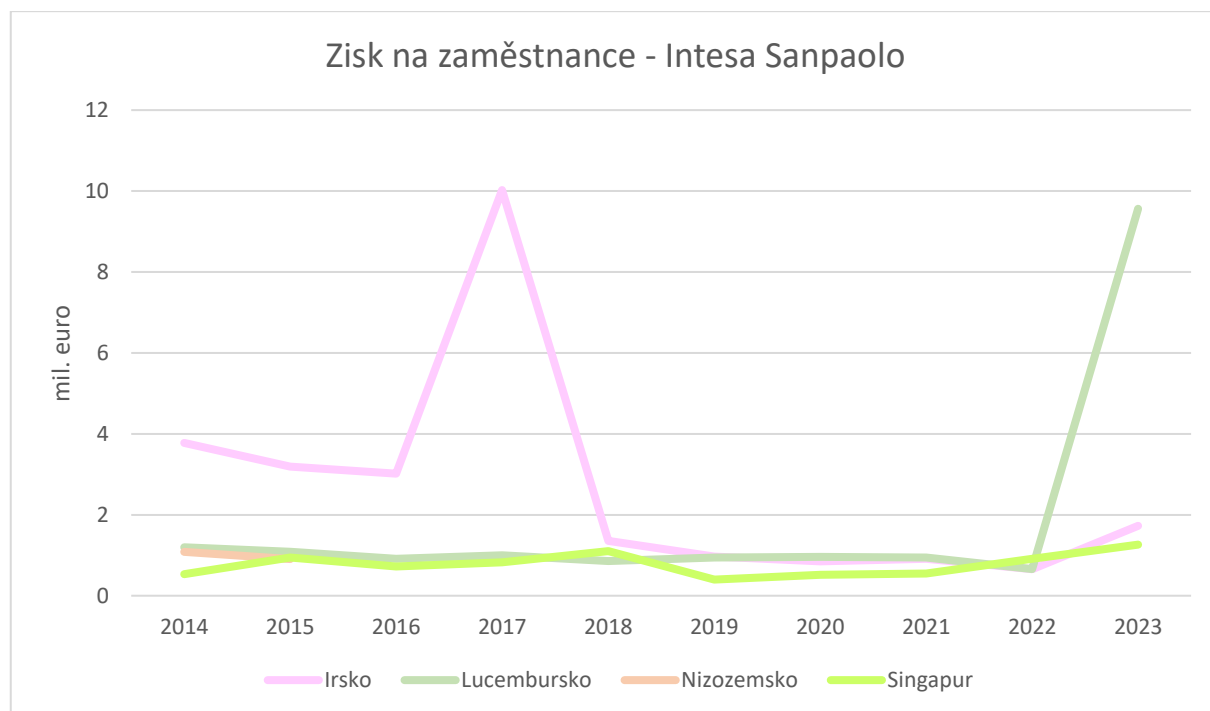
Obrázek 20: Zisk na zaměstnance – Barclays

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (Barclays, 2025b)

Graf zachycuje vývoj podílu zisku na zaměstnance v období 2014-2024 britské finanční společnosti. Na první pohled je jasné, že instituce má za celé sledované období v Lucembursku vysoké hodnoty na jednoho pracovníka. V první roce byl podíl zisku na jednoho zaměstnance 20,3 milionů euro (obrázek 20). Tento rok evidovala výnos ve výši 609 milionů pouze při 30 zaměstnancích. Následující rok klesla hodnota o polovinu na 10,05 milionů euro připadajících na jednoho zaměstnance (obrázek 20). Po roce 2018 kdy byl ukazatel v porovnáním s ostatními výsledky pouze 8,02 milionů euro (obrázek 20), začaly hodnoty stoupat až do roku 2020, kdy dosáhly 22,62 milionů připadajících na jednoho pracovníka (obrázek 20). Následně přišel drobný pokles a v roce 2023 opět indikátor stoupl na 20,49 milionů euro (obrázek 20). Nejvyššího podílu zisku na jednoho zaměstnance banka dosáhla v roce 2024 ve výši 28,1 milionů euro (obrázek 20). Tento rok zde evidovala nejvyšší zisk 1,48 miliardy euro a současně zaměstnávala 53 lidí. Výsledky ukazují na to, že banka s velkou pravděpodobností využívá Lucembursko za účelem snížit svou daňovou zátěž. V ostatních zemích nejsou výsledky tak výrazné, aby se dalo posoudit na základě tohoto indikátoru, zda jsou tyto země využívány k daňové optimalizaci nebo ne. Dalo by se to říci o Irsku, ale pouze od roku 2022, kdy tady evidovala poměrně vysoký podíl jednoho zaměstnance na zisku ve výši 5,83 milionů euro

(obrázek 20). Způsobeno to bylo tím, že zde měla historicky nejvyšší zisk 1,8 miliard euro a zaměstnávala 311 pracovníků. Následující dva roky vykázala na jednoho zaměstnance přibližně 3,2 milionů euro (obrázek 20). Proto je možné tvrdit, že začala britská finanční instituce využívat Irsko k daňové optimalizaci až od roku 2022.

5.2.5 Intesa Sanpaolo

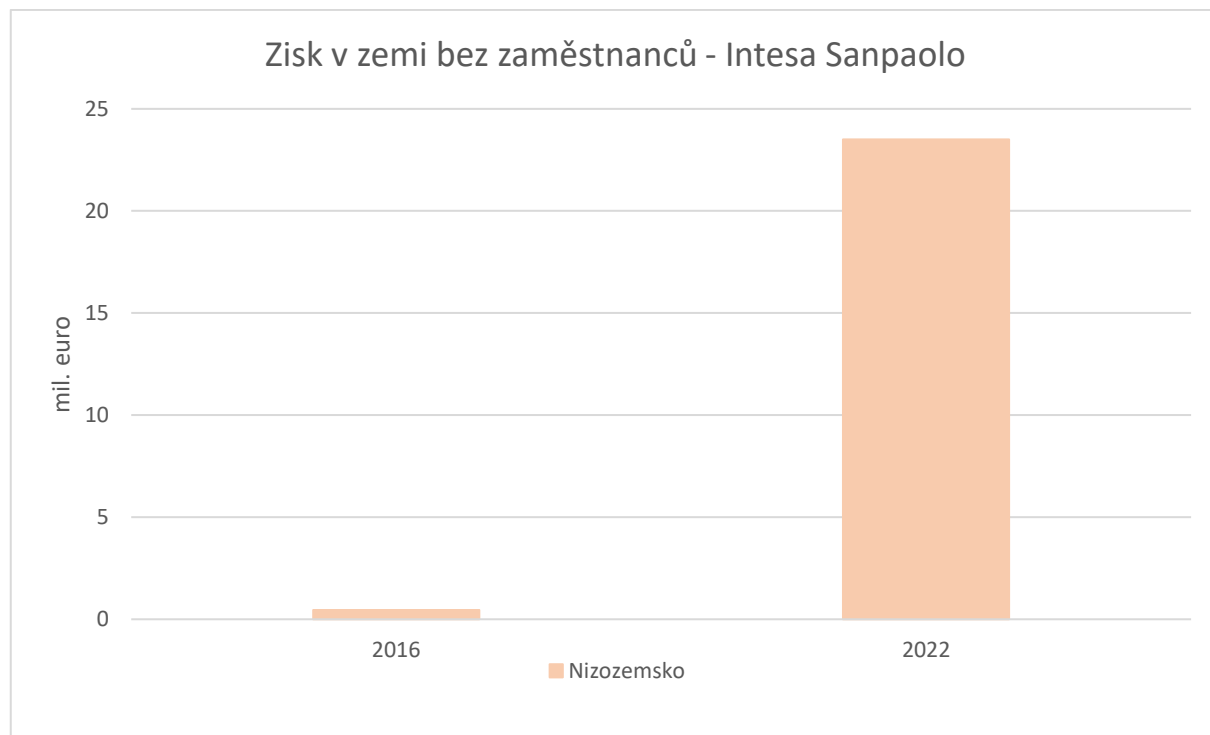

Obrázek 21: Zisk na zaměstnance – Intesa Sanpaolo

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (Intesa Sanpaolo, 2024)

Graf ilustruje podíl zisku ve vybraných jurisdikcích na jednoho zaměstnaného člověka za italskou finanční společnost mezi lety 2014 a 2023. Největší podíly na zisku má instituce v Irsku. V prvním sledovaném roce měla zisk na jednoho pracujícího 3,77 milionů euro (obrázek 21). Poté ukazatel následující dva roky trochu poklesl, ale v roce 2017 byl největší podíl vykázaného zisku 10,02 milionů euro na jednoho zaměstnance. Především to bylo způsobeno největším evidovaným ziskem v této zemi 651,5 milionů euro s celkovým počtem 65 zaměstnaných lidí (obrázek 21). Po tomto píku přišel už jen pokles až do roku 2023, kdy indikátor trochu vzrostl na 1,73 milionů připadajících na jednoho zaměstnance (obrázek 21). Na základě uvedeného vyplývá, že italská finanční instituce by mohla využívat Irsko pro svou daňovou optimalizaci. V ostatních zemích ukazatel nevyšel tak, aby bylo na první pohled zřetelné, že je společnost využívá. Kromě posledního sledovaného roku v Lucembursku, kde vyšel na jednoho zaměstnaného zisk ve výši 9,56 milionů euro (obrázek 21). Bylo to zejména kvůli největšímu

vykázanému zisku 3,25 miliardy euro, zaměstnanců v tomto roce bylo také nejvíce, ale oproti předešlému roku se počet zvedl pouze o deset.

Obrázek 22: Zisk v zemi bez zaměstnanců

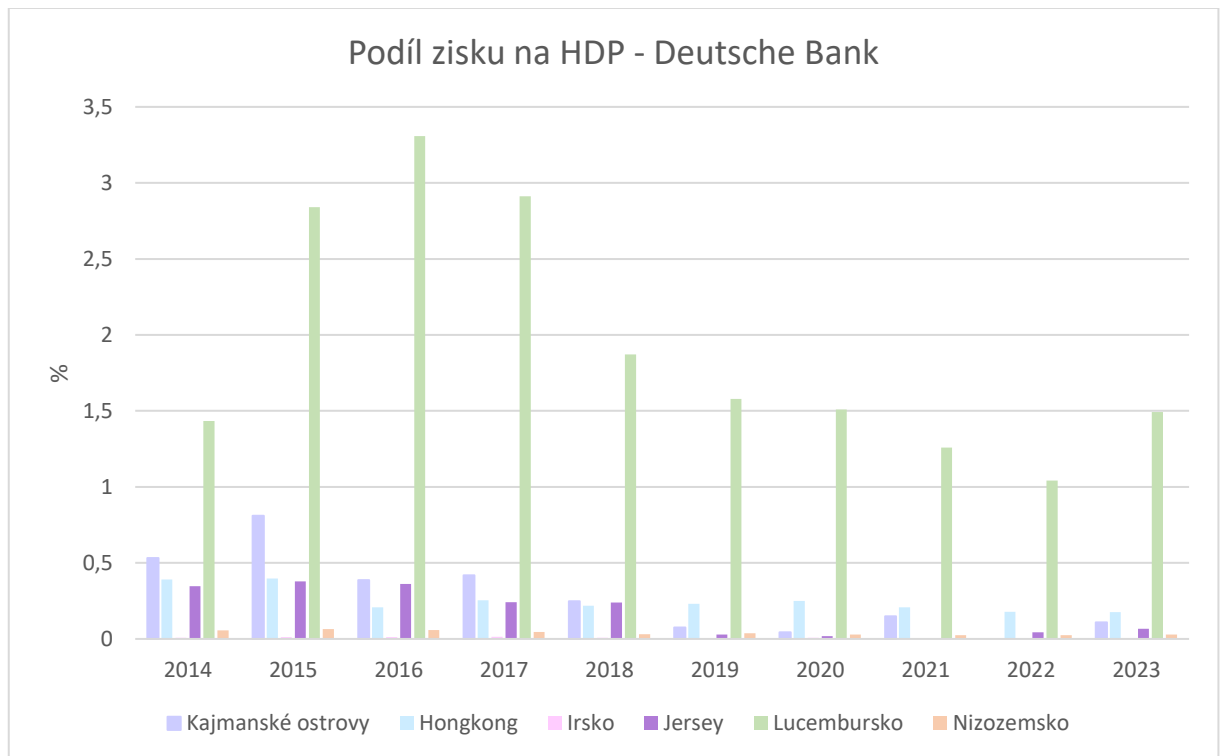
Zdroj: vlastní zpracování podle výročních zpráv (Intesa Sanpaolo, 2024)

V předchozím grafu je Nizozemsko také zobrazené, ale pouze do roku 2015, kdy měla společnost zaměstnané lidi. V roce 2016 v Nizozemsku vykázala výnos pouze 450 tisíc euro (obrázek 22), ale bez jediného pracovníka. Mezi lety 2017 a 2021 zde neevidovala vůbec žádnou aktivitu. Velký skok ale přišel v roce 2022, kdy neměla žádné zaměstnance, a i přesto vykázala zisk v hodnotě 23,5 milionů euro (obrázek 22). Tento fakt naznačuje, že italská banka mohla využívat Nizozemsko ke snížení daňového zatížení, i když jen příležitostně.

5.3 Podíl zisku na HDP

Podíl zisku na HDP vyjadřuje, jak velkou část hrubého domácího produktu tvoří zisky společností v dané jurisdikci. Ukazuje, jaký podíl ekonomické aktivity země se přeměňuje na firemní zisky. V rámci této práce byly dohledány údaje o velikosti HDP za jednotlivé země a roky, kromě Britských Panenských ostrovů, které nezveřejňují údaje vůbec. Indikátor byl počítán z celkového výnosu a celkového HDP, vždy za odpovídající zemi. Tento ukazatel je pro potřeby práce pouze doplňkový. Pomáhá ale získat komplexnější pohled na problematiku přesouvání zisků do jurisdikcí s nízkým zdaněním.

5.3.1 Deutsche Bank

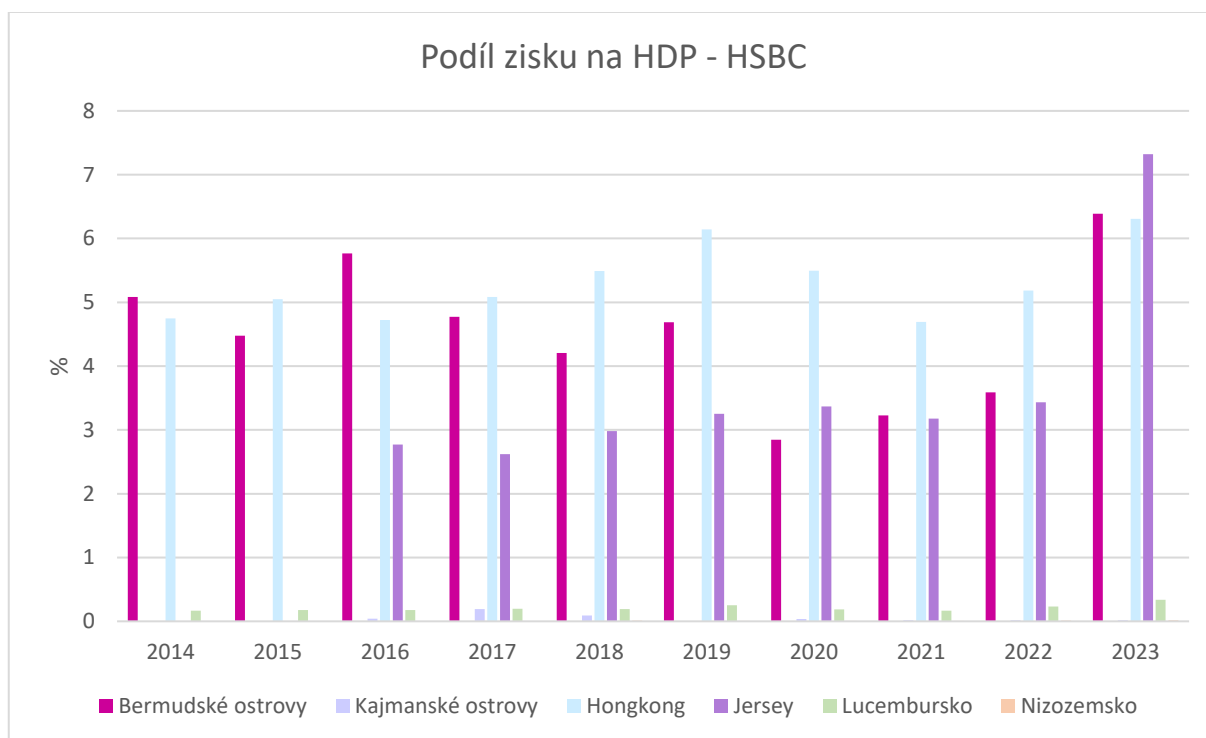

Obrázek 23: Podíl zisku na HDP – Deutsche Bank

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (Deutsche Bank, 2025a)

Graf zobrazuje vývoj podílu zisku na HDP u německé finanční instituce mezi lety 2014 a 2023. Největší podíly jsou opět vidět u Lucemburska a u ostatních zemí jsou prakticky zanedbatelné. Nejvyšší podíl vykázaného výnosu na HDP byl v roce 2016 3,31 % (obrázek 23). V tomto roce měla banka celkový výnos 1,57 miliardy euro a HDP Lucembursko bylo 55,18 miliard euro. Následující rok jen mírně klesl na 2,91 % (obrázek 23). Tento rok měla zisk 1,59 miliardy euro a HDP v zemi bylo 59,04 miliard euro. Tyto údaje nejsou tak vysoké, aby naznačovaly využívání jurisdikce k umělému přesouvání zisku, ale v porovnání s ostatními jurisdikcemi, jsou určitě výraznější.

5.3.2 HSBC

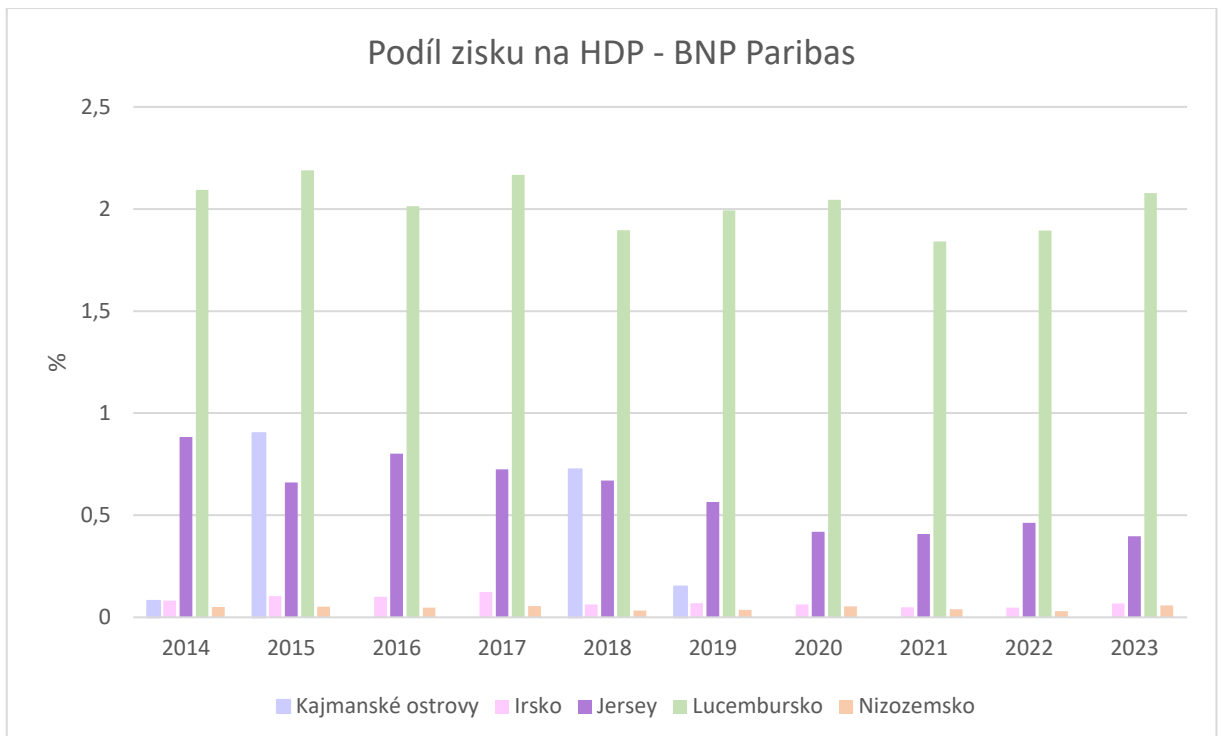

Obrázek 24: Podíl zisku na HDP – HSBC

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (HSBC, 2025a)

Graf zachycuje vývoj podílu zisku na HDP v letech 2014–2023 u britské finanční instituce. Oproti předešlému grafu jsou hodnoty daleko vyšší u více jurisdikcí. U Bermudských ostrovů se výsledky pohybují od 2,85 % do 6,39 % (obrázek 24) podílu výnosu na HDP země. Nejvyšší hodnota byla získána v roce 2023, kdy zde společnost vykázala největší zisk 470,59 milionů euro a HDP v tomto roce bylo 7,37 miliard euro. Druhou destinací, která má poměrně vysoké procento podílu je Hongkong. Tady se podíl zisku na HDP pohyboval mezi 4,75 % a 6,31 % (obrázek 24). Dva nejvyšší výsledky byly v letech 2019 a 2023. V roce 2019 evidovala instituce výnos 19,86 miliard euro a roční HDP v Hongkongu bylo 323,22 miliard euro a z toho vznikl podíl 6,14 % (obrázek 24). Poslední sledovaný rok byl podíl této společnosti v Hongkongu na HDP největší, 6,31 % (obrázek 24). Bylo to tím, že banka zde měla největší zisk 21,75 miliard euro a HDP Hongkongu za rok 2023 bylo 344,63 miliard euro. Poslední jurisdikcí, která má větší podíl výnosu na HDP, je Jersey. Zde začala instituce působit až od roku 2016 a její podíl zisku na HDP se postupem let zvyšoval, až dosáhl vrcholu v roce 2023 7,32 % (obrázek 24). Opět to bylo způsobeno velkým nárůstem celkového výnosu na 553,86 milionů euro.

5.3.3 BNP Paribas

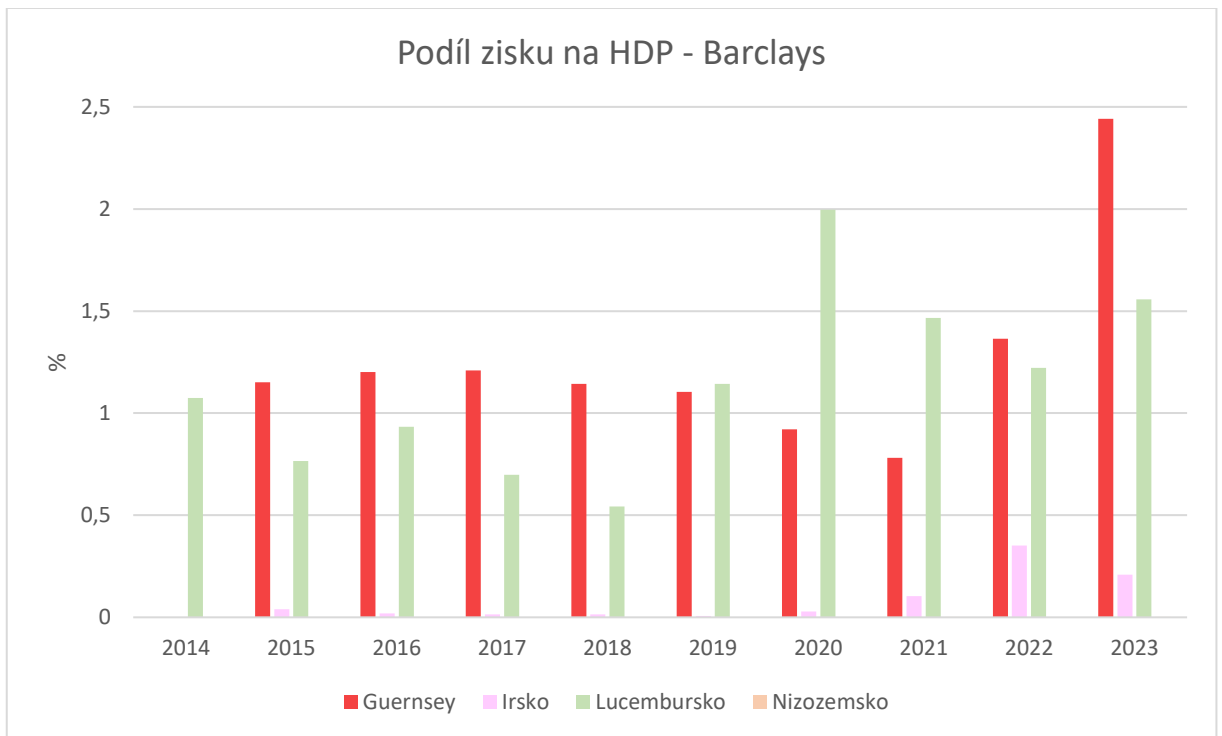

Obrázek 25: Podíl zisku na HDP – BNP Paribas

Zdroj: vlastní zpracování podle výročních zpráv (BNP Paribas, 2025b)

Graf popisuje vývoj podílu výnosu na HDP dané jurisdikce v letech 2014-2023 u francouzské finanční instituce. Největší procenta lze vidět u Lucemburska, kde se pohybovala mezi 1,84 % a 2,19 % (obrázek 25). Nejvyšší podíl zisku na HDP Lucemburska byl v roce 2015 2,19 % (obrázek 25). Zisk v tomto roce měla společnost 39 milionů euro a HDP země bylo 55,18 miliard euro. Dva roky na to, byl téměř totožný podíl 2,16 % (obrázek 25), zisk činil 1,19 miliard euro a HDP bylo 54,78 miliard euro. U ostatních zemí je poměr zisku k HDP dané země nevýznamný.

5.3.4 Barclays

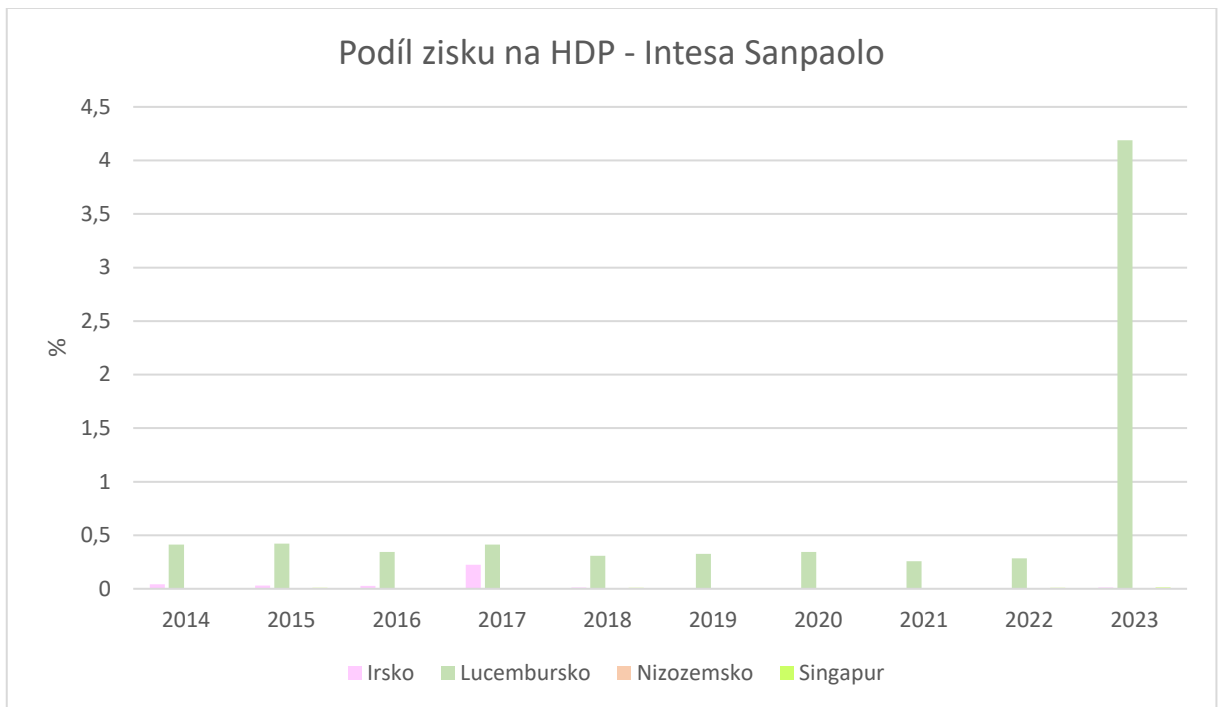

Obrázek 26: Podíl zisku na HDP – Barclays

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (Barclays, 2025b)

Graf znázorňuje vývoj podílu zisku na HDP u britské finanční instituce mezi lety 2014 a 2023. Výsledky u této společnosti nejsou tak výrazné jako u těch předchozích. Největší podíly výnosu na HDP má v Guernsey, kde byla mezi roky 2015 a 2019 prakticky neměnná, poté přišel menší pokles a největší podíly byly v letech 2022 a 2023. V roce 2022 dosáhl podíl výnosu na HDP 1,36 % (obrázek 26). Společnost v tomto roce měla výnos 55 milionů euro a HDP jurisdikce bylo 4,03 miliard euro. Poslední sledovaný rok pak podíl dosáhl svého maxima na 2,44 % (obrázek 26), kdy zisk byl ve výši 98 milionů euro a HDP Guernsey v roce 2023 4,01 miliard euro. Druhou zemí s většimi podíly výnosu na HDP je Lucembursko. Zde měla instituce největší procentuální podíl na HDP v roce 2020 1,99 % (obrázek 26). Výnos tento rok byl 1,2 miliardy euro a HDP Lucemburska bylo 60 miliard euro.

5.3.5 Intesa Sanpaolo

Obrázek 27: Podíl zisku na HDP – Intesa Sanpaolo

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv (Intesa Sanpaolo, 2024)

Graf zobrazuje vývoj podílu zisku na HDP v letech 2014-2023 italské finanční společnosti. Tato italská instituce nemá tak výrazný podíl na světovém trhu jako ty předchozí, proto u tohoto ukazatele nejsou žádné výrazné výsledky. Největší podíl výnosu na HDP má instituce v Lucembursku, tady se hodnoty v průběhu let 2014 a 2022 pohybovaly mezi 0,26 % a 0,42 % (obrázek 27). Velký nárůst nastal poslední sledovaný rok, kdy byl podíl zisku na HDP 4,19 % (obrázek 27). Způsobeno to bylo tím, že v roce 2023 vykázala banka enormní zisk oproti minulým rokům 3,25 miliardy euro a roční HDP Lucemburska bylo 77,6 miliard euro. Rok před tím v Lucembursku společnost vykázala výnos 217 milionů euro.

6 ZHODNOCENÍ AKTIVIT V DAŇOVÝCH RÁJÍCH

V této kapitole je shrnut rozsah aktivit vybraných evropských finančních institucí v daňových rájích a jejich daňového zatížení. V práci je představeno pět vybraných společností, které jsou analyzovány s cílem zjistit jejich působení v jurisdikcích s nízkým zdaněním a patří mezi ně Deutsche Bank, HSBC, BNP Paribas, Barclays a Intesa Sanpaolo. Podle celkových aktiv je největší bankou HSBC. Z analýzy je také vidět u této banky největší počet využívaných jurisdikcí s nízkými daňovými sazbami, celkově sedm. Analýza u každé z vybraných bank naznačuje na využívání ke snížení daňové povinnosti Lucembursko a Nizozemsko, nejvíce používanými jurisdikcemi jsou dále Kajmanské ostrovy a Irsko.

Pro Deutsche Bank je v rámci této práce identifikováno šest jurisdikcí, Kajmanské ostrovy, Hongkong, Irsko, Jersey, Lucembursko a Nizozemsko. Podle efektivní daňové sazby má nižší reálné daňové zatížení především na Kajmanských ostrovech a Jersey. Nižší daňové zatížení je také v Lucembursku a Nizozemsku, až pár výjimek. Ukazatel zisk na zaměstnance signalizuje vysoké zisky na jednoho pracovníka především na Kajmanských ostrovech a v Lucembursku, kde v průměru za sledované roky byl zisk vztažený na jednoho zaměstnance 2,43 milionů euro. Instituce také v několika letech vykázala zisky bez jediného zaměstnance, a to v Jersey a na Kajmanských ostrovech. Na základě uvedeného lze usoudit, že společnost může využívat několik jurisdikcí ke snížení její daňové zátěže.

Jak už je výše zmíněno, pro HSBC bylo identifikováno nejvíce zemí, a to Bermudské ostrovy, Britské Panenské ostrovy, Kajmanské ostrovy, Hongkong, Jersey, Lucembursko a Nizozemsko. Efektivní daňová sazba u této instituce ukazuje na nulové sazby na Bermudských ostrovech, Britských Panenských ostrovech a Kajmanských ostrovech. Dále má relativně nízkou reálnou daňovou sazbu na Jersey. Druhý ukazatel, zisk na zaměstnance, poukazuje na vysoké zisky v Nizozemsku a na Kajmanských ostrovech. Instituce vykázala mezi lety 2018 a 2023 zisky na Britských Panenských ostrovech bez žádných zaměstnanců. Společnost zároveň má celkem vysoký podíl zisku na HDP v Hongkongu a na Bermudských ostrovech. Tyto poznatky mohou naznačovat, že společnost využívá jurisdikce s nízkým zdaněním pro přesun a snížení daňové povinnosti.

U BNP Paribas jsou vybrány jurisdikce Bermudské ostrovy, Irsko, Jersey, Lucembursko a Nizozemsko. Efektivní daňová sazba poukazuje na nulové sazby v průběhu let na Bermudských ostrovech a s výjimkou dvou let také v Jersey. Třetí jurisdikcí, ve které má společnost nižší reálnou daňovou sazbu, je Irsko. Zisk na zaměstnance u této instituce nebyl tak

výrazný jako u předešlých institucí, ale stále naznačuje na menší využívání zemí s nižšími daněmi. Nejvyšší zisk na jednoho pracovníka v průběhu sledovaného období je vidět v Irsku. Společnost také vykazovala zisky bez zaměstnance v letech 2014, 2015, 2018 a 2019 na Kajmanských ostrovech. Tato fakta naznačují na využívání jurisdikcí s nižšími daňovými sazbami pro daňovou optimalizaci.

Předposlední analyzovanou institucí je Barclays, pro kterou jsou identifikovány čtyři země. Jsou to Guernsey, Irsko, Lucembursko a Nizozemsko. Nejnižší efektivní daňovou sazbu má společnost v Lucembursku, kde kromě prvních třech sledovaných let měla nulovou sazbu. Druhou zemí s nízkou efektivní daňovou sazbou je Irsko, tady měla tři roky po sobě nulovou sazbu. Nejvyšší zisky na zaměstnance byly odhaleny v Lucembursku, kde průměrně za sledované období měla banka na jednoho pracovníka 16,85 milionů euro. Vysoké zisky na zaměstnance měla společnost také v Irsku za poslední tři sledované roky. To naznačuje, že instituce může využívat Lucembursko ke snížení svého daňového zatížení. Ostatní země také naznačují, že instituce těží z jejich výhodného prostředí.

Poslední bankou je Intesa Sanpaolo, pro kterou byly zvoleny čtyři jurisdikce, Irsko, Lucembursko, Nizozemsko a Singapur. Efektivní daňová sazba poukazuje na nízkou reálnou daňovou sazbu v Singapuru a Lucembursku. U těchto dvou zemí za sledované roky nepřesáhla sazba 15 %. U ukazatele zisk na zaměstnance jsou nejvyšší hodnoty v Irsku a v roce 2023 také v Lucembursku. Instituce zároveň vykázala ve dvou letech v Nizozemsku zisk bez jediného zaměstnance. Toto naznačuje, že by společnost mohla využívat Lucembursko pro svou daňovou optimalizaci, ostatní země ale také poukazují na možné využívání za účelem snížení daňové povinnosti.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce je identifikace rozsahu aktivit vybraných evropských finančních institucí v daňových rájích a jejich daňové zatížení. Analýza ukazuje, že vybrané evropské finanční instituce – Deutsche Bank, HSBC, BNP Paribas, Barclays a Intesa Sanpaolo – mohou využívat jurisdikce označované za daňové ráje k daňové optimalizaci. Nejčastěji se jedná o Lucembursko, Irsko, Nizozemsko či Kajmanské ostrovy, kde banky vykazují vysoké zisky při velmi nízkém počtu zaměstnanců a minimální ekonomické aktivitě. Tento jev je patrný zejména při hodnocení ukazatele zisk na zaměstnance.

Analýza efektivních daňových sazeb poukazuje, že některé instituce mají podstatně nižší reálnou sazbu, než je zákonná sazba v zemi jejich sídla. Nelze přehlížet, že v reakci na rostoucí daňové nesrovnalosti dochází ke zpřísnění regulace. Program BEPS 2.0, evropské směrnice (zejména ATAD) a zavádění minimální globální daňové sazby představují významný krok směrem k omezení umělého přesouvání zisků. Přesto však tato opatření zatím nedokázala plně zabránit tomu, aby firmy využívaly výhod tzv. legálních daňových mezer.

Některé banky, jako například Intesa Sanpaolo, vykazují oproti ostatním institucím konzervativnější přístup a nižší rozsah podnikání v daňových rájích. Tato skutečnost může být ovlivněna jak jejich obchodním modelem, tak přístupem k firemní etice a reputačnímu riziku.

Celkově lze říci, že využívání daňových rájů zůstává pro evropské banky atraktivní strategií. Do budoucna bude klíčové sledovat, zda a jakým způsobem se na jejich daňovém chování projeví globální regulatorní reformy. Z hlediska veřejné politiky zůstává výzvou najít rovnováhu mezi ochranou daňové suverenity států, podporou spravedlivého zdanění a udržení konkurenceschopnosti evropského finančního sektoru.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- ABDULRAZAQ, Olatunji, 2024. The Role of Tax Havens and Their Impact on Developing Economies. *LinkedIn* [online]. 2024-09-18 [cit. 2024-12-30]. Dostupné z: <https://www.linkedin.com/pulse/role-tax-havens-impact-developing-economies-olatumji-abdulrazaq-byjrf>
- ALIPRANDI, Giulia, Mona BARAKE a Paul-Emmanuel CHOUC, 2021-09. *Have European Banks Left Tax Havens? Evidence from Country-by-Country Data* [online]. In: . EUTAX Observatory, s. 60 [cit. 2025-01-03]. Dostupné z: <https://www.taxobservatory.eu/publication/have-european-banks-left-tax-havens-evidence-from-country-by-country-data/>
- ALIPRANDI, Giulia a VON ZEDLITZ, Gerrit. *Benchmarking Country-by-Country Reports*. Working paper č. 17. Online. In: *EUTAX Observatory*. 17. 2023. [cit. 2025-06-16]. Dostupné z: https://www.taxobservatory.eu/www-site/uploads/2023/05/EUTO_WP17_Benchmarking_CbCRs_May2023pdf.
- BARAKE, Mona. *Tax Planning by European Banks*. Working paper č. 9. Online. In: *EUTAX Observatory*. 9. 2022-12. [cit. 2025-03-16]. Dostupné z: https://www.taxobservatory.eu/www-site/uploads/2022/12/WP9_Tax-Planning-by-European-Banks_December2022-1.pdf.
- BARCLAYS, 2025a. Our history. *Barclays* [online]. [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <https://home.barclays/who-we-are/our-history/>
- BARCLAYS, 2025b. *Reporting and disclosures* [online]. BARCLAYS. [cit. 2025-04-14]. Dostupné z: <https://home.barclays/sustainability/esg-resource-hub/reporting-and-disclosures/>
- BERRY-JOHNSON, Janet, VELASQUEZ, Vikki, ed., 2023. Tax Haven: Definition, Examples, Advantages, and Legality. *Investopedia* [online]. 2023-12-04 [cit. 2024-12-30]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/t/taxhaven.asp>
- BNP PARIBAS, 2025a. Company history. *BNP Paribas* [online]. [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <https://group.bnpparibas/en/group/about-us/company-history>
- BNP PARIBAS, 2025b. *Search, reports and documents* [online]. BNP PARIBAS. [cit. 2025-04-14]. Dostupné z: <https://invest.bnpparibas/en/search/reports/documents/financial-reports?s%5Blocale%5D%5B%5D=en>
- BOWERS, Simon, Karrie KEHOE a Holger ROONEMAA, 2020. Inside scandal-rocked Danske Estonia and the shell-company ‘factories’ that served it. *International Consortium of Investigative Journalists* [online]. 2020-09-21 [cit. 2025-04-02]. Dostupné z: <https://www.icij.org/investigations/fincen-files/inside-scandal-rocked-danske-estonia-and-the-shell-company-factories-that-served-it/>

CALDERONI, Anarella, 2019. Taxing Service Payments and Royalties under the OECD and UN Model Tax Conventions. *CIAT (Inter-American center of tax administration)* [online]. 2019-05-24 [cit. 2024-12-08]. Dostupné z: <https://www.ciat.org/taxing-service-payments-and-royalties-under-the-oecd-and-un-model-tax-conventions/?lang=en#:~:text=Art.,OECD%20Model%20Tax%20Convention%2C%202017>.

CICINELLI, Ilaria, 2024. Former Intesa Sanpaolo banker accused of breaching 3,500 accounts, including PM Meloni's. *Euro news* [online]. 2024-10-11 [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <https://www.euronews.com/2024/10/11/former-intesa-sanpaolo-banker-accused-of-breaching-3500-accounts-including-pm-melonis>

CONNELLY, Sarah, 2024. A Short History of Barclays Bank. *Cashfloat* [online]. 2024-02-04 [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <https://www.cashfloat.co.uk/blog/money-saving/history-barclays-bank/>

CORNELL LAW SCHOOL, 2022-05. Tax planning. CORNELL LAW SCHOOL. *Legal Information Institut* [online]. [cit. 2024-11-08]. Dostupné z: https://www.law.cornell.edu/wex/tax_planning

ČESKÁ TELEVIZE, 2021. Deutsche Bank dostala pokutu 8,66 milionu eur za nedostatečný dohled. ČESKÁ TELVIZE. *ČT 24* [online]. 2021-12-29 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/ekonomika/deutsche-bank-dostala-pokutu-8-66-milionu-eur-za-nedostatecny-dohled-25800>

DAVET Gérard, Fabrice LHOMME a Serge MICHEL, 2015. 'SwissLeaks': the backstory of a worldwide investigation. *Le Monde* [online]. 2015-02-08, 2022-03-27 [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: https://www.lemonde.fr/en/archives/article/2022/03/14/swissleaks-the-backstory-of-a-worldwide-investigation_5978499_113.html

DEUTSCHE BANK, 2025a. *Annual Reports* [online]. DEUTSCHE BANK. [cit. 2025-04-14]. Dostupné z: <https://investor-relations.db.com/reports-and-events/annual-reports/#tab-container-1-2024-2022-1>

DEUTSCHE BANK, 2025b. FAQ. *Deutsche Bank* [online]. [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: https://www.bankgeschichte.de/faq/?language_id=1#!

EAGAN, Jamie, 2023. Transfer Pricing Methods and Best Practices. *Insight software* [online]. 2023-06-30 [cit. 2024-12-07]. Dostupné z: <https://insightsoftware.com/blog/transfer-pricing-methods/>

EU, 2015. SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ Spravedlivý a efektivní systém daně z příjmů právnických osob v Evropské unii: pět klíčových oblastí, kde

je třeba jednat. *EUR-Lex* [online]. 2015-06-17 [cit. 2025-02-26]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52015DC0302>

EUROPEAN COMMISSION, 2019. Anti-tax avoidance directive. *European Commission* [online]. [cit. 2025-02-03]. Dostupné z: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/business-taxation/anti-tax-avoidance-directive_en

EUROPEAN COMMISSION, 2025. Platform for Tax Good Governance. *European Commission* [online]. [cit. 2025-02-26]. Dostupné z: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/tax-transparency-cooperation/platform-tax-good-governance_en#background

EUROPEAN COUNCIL, COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2024. Anti tax avoidance package. In: *European Council, Council of the European Union* [online]. [cit. 2025-02-03]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/anti-tax-avoidance-package/>

EUROPEAN COUNCIL, COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2024. Criteria for establishing the EU list of non-cooperative jurisdictions for tax purposes. *European Council, Council of the European Union* [online]. 2024-01-11 [cit. 2025-02-04]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/criteria-for-establishing-the-eu-list-of-non-cooperative-jurisdictions-for-tax-purposes/>

EUROPEAN COUNCIL, COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2025. EU list of non-cooperative jurisdictions for tax purposes. *European Council, Council of the European Union* [online]. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-list-of-non-cooperative-jurisdictions/#0>

FARRELL, Greg a David KOCIENIEWSKI, 2016. UBS, HSBC offshore dealings in Panama Papers spotlight. *News24* [online]. 2016-04-05 [cit. 2025-04-02]. Dostupné z: <https://www.news24.com/Fin24/ubs-hsbc-offshore-dealings-in-panama-papers-spotlight-20160405>

FCA, 2015. FCA fines Barclays £284,432,000 for forex failings. *FCA financial conduct authority* [online]. 2015-05-19, 2021-11-17 [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <https://www.fca.org.uk/news/press-releases/fca-fines-barclays-%C2%A3284432000-forex-failings>

FELENDÁ, Šimon, 2018. Německou Deutsche Bank podezírání policie z praní peněz, může být zapletená v Panama Papers. *Seznam zprávy* [online]. 2018-11-29 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/nemeckou-deutsche-bank-podezira-policie-z-prani-penez-muze-byt-zapletena-v-panama-papers-61496>

FINANČNÍ SPRÁVA, 2025. Country by Country Reporting (CbCR. *Finanční správa* [online]. [cit. 2025-04-02]. Dostupné z: <https://financnisprava.gov.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-zdanovani-prime-dane/country-by-country-reporting-cbcr>

FOLTÝN, Jaroslav a David MIKOLÁŠEK, 2021. Směrnice ATAD (Anti-tax avoidance directive): Pravidla pro zdaňování ovládaných zahraničních společností dle ZDP – 2. Díl. *GrantThornton* [online]. 2021-05-27 [cit. 2025-02-03]. Dostupné z: <https://www.grantthornton.cz/clanek/smernice-atad-anti-tax-avoidance-directive-pravidla-pro-zdanovani-ovladanych-zahranicnich-spolecnosti-dle-zdp-2-dil/>

FORBES, 2022. Rána pro německé finanční kruhy. Deutsche bank s dalšími dvěma subjekty zaplatí pokutu šedesát milionů eur. *Forbes* [online]. 2022-09-19 [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://forbes.cz/rana-pro-nemecke-financni-kruhy-deutsche-bank-s-dalsimi-dvema-subjekty-zaplati-pokutu-sedesat-milionu-eur/>

GOVERNMENT OF GUERNSEY, 2024. *Gross Value Added and Gross Domestic Product* [online]. GOVERNMENT OF GUERNSEY. [cit. 2025-04-14]. Dostupné z: <https://www.gov.gg/gdp>

GOVERNMENT OF JERSEY. GDP in real terms in constant 2023 values. GOVERNMENT OF JERSEY. *Opendata.gov.je* [online]. 2025-04-03 [cit. 2025-04-14]. Dostupné z: https://opendata.gov.je/dataset/national-accounts/resource/ae620bf3-41be-4461-adb8-2220ab7cb000?_gl=1*4sl4dr*_ga*MjEyMTA2MjgzMS4xNzQyNDY2MzY4*_ga_07GM08Q17P*MTc0MjQ2NjM2Ni4xLjEuMTc0MjQ2NjM4Ny4wLjAuMA.

GRANTTHORNTON, 2016. Mezinárodní zdanění – BEPS. *GrantThornton* [online]. 2016-01-01 [cit. 2025-02-04]. Dostupné z: <https://www.grantthornton.cz/clanek/mezinarodni-zdaneni-beps/>

HOŠEK, Jiří, Jan BUMBA, Igor MAŇOUR, Jaromír MAREK a Václav SOCHOR, 2012. Banka HSBC se přiznala k praní špinavých peněz, zaplatí rekordní pokutu. ČESKÝ RADIOŽURNÁL. *IRozhlas* [online]. 2012-12-11 [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/ekonomika/banka-hsbc-se-priznala-k-prani-spinavych-penez-zaplati-rekordni-pokutu_201212111336_imanour

HSBC, 2025a. *All reporting* [online]. HSBC. [cit. 2025-04-14]. Dostupné z: <https://www.hsbc.com/investors/results-and-announcements/all-reporting/group?page=1&take=20>

HSBC, 2025b. History timeline. *HSBC* [online]. [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.hsbc.com/who-we-are/purpose-values-and-strategy/our-history/history-timeline>

INTESA SANPAOLO, 2025. BRIEF OVERVIEW OF HISTORY OF THE INTESA SANPAOLO GROUP. *Intesa Sanpaolo* [online]. [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <https://group.intesasanpaolo.com/en/newsroom/press-releases/2020/07/brief-overview-of-history-of-the-intesa-sanpaolo-group>

INTESA SANPAOLO, 2024. *Country-by-Country Reporting* [online]. INTESA SANPAOLO. [cit. 2025-04-14]. Dostupné z: <https://group.intesasanpaolo.com/en/governance/risk-management/country-by-country-reporting>

IRS, 2024. Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA). *IRS* [online]. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z: <https://www.irs.gov/businesses/corporations/foreign-account-tax-compliance-act-fatca>

JUDR. GEMBÍK, Michal, 2021. Licenční poplatky. *Daně pro lidi* [online]. 2021-03-02 [cit. 2024-12-08]. Dostupné z: <https://www.daneprolidi.cz/aktualita/licencni-poplatky-ak.htm>

KAGAN, Julian, 2024. What Is Tax Avoidance? Types and How It Differs From Tax Evasion. In: *Investopedia* [online]. 2024-06-12 [cit. 2024-11-18]. Dostupné z: https://www.investopedia.com/terms/t/tax_avoidance.asp

KAGAN, Julia, 2024. Tax planning: What it is, how it works, examples. *Investopedia* [online]. 2023-12-29 [cit. 2024-11-08]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/t/tax-planning.asp>

KPMG, 2024. BEPS 2.0: Pillar One and Pillar Two. *KPMG* [online]. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z: <https://kpmg.com/xx/en/our-insights/risk-and-regulation/beps-2-0-pillar-one-and-pillar-two.html>

LANDIN, Andrew, 2023. How can offshore tax planning benefit me? *Expatriate tax online* [online]. 2023-11-13 [cit. 2024-12-30]. Dostupné z: <https://www.expattaxonline.com/how-can-offshore-tax-planning-benefit/>

LEJOUR, Arjan. *Good tax practices in the fight against tax avoidance*. Online. In: FISC Subcommittee. 2023. [cit. 2025-03-17] Dostupné z: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2023/754198/IPOL_IDA\(2023\)754198_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2023/754198/IPOL_IDA(2023)754198_EN.pdf)

LEJOUR, Arjan. *The Role of Conduit Countries and Tax Havens in Corporate Tax Avoidance* [online]. 2021 [cit. 2024-12-30]. Dostupné z: <https://www.semanticscholar.org/paper/The-Role-of-Conduit-Countries-and-Tax-Havens-in-Tax-Lejour/19108a04a2afd21439d15ff18301dd61e985e26d>

LOUGH, Richard, 2023. BNP Paribas caught up in French money laundering investigation - Le Monde. *Reuters* [online]. 2023-12-26 [cit. 2025-03-15]. Dostupné z:

<https://www.reuters.com/business/finance/bnp-paribas-caught-up-french-money-laundering-investigation-le-monde-2023-12-26/>

MALŮŠEK, Ladislav, 2023. Globální minimální daň. *KPMG* [online]. 2023-04-19 [cit. 2025-02-26]. Dostupné z: <https://kpmg.com/cz/cs/home/clanky-a-analyzy/2023/04/globalni-minimalni-dan.html>

MAKORTOFF, Kalyeena, 2025. Bombshells and revelations: how the Jes Staley evidence unfolded. *The Guardian* [online]. 2025-03-14 [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2025/mar/14/jes-staley-case-evidence-barclays-fca>

NERUDOVÁ, Danuše, 2018. *Daňová politika v Evropské unii*. Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-682-3. [cit. 2025-03-17].

OECD, 2015a, “Article 12 Royalties“, in Model Tax Convention on Income and on Capital 2014 (Full Version). *OECD* [online]. 2015-10-30 [cit. 2024-12-08]. Dostupné z: https://www.oecd.org/en/publications/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-2015-full-version_9789264239081-en.html

OECD, 2015b. Base erosion and profit shifting (BEPS). *OECD* [online]. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/en/topics/base-erosion-and-profit-shifting-beps.html>

OECD, 2024. Common Reporting Standard. *Automatic exchange portal* [online]. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z: <https://web-archive.oecd.org/tax/automatic-exchange/common-reporting-standard/>

OECD, 2017. Model Tax Convention on Income and on Capital: Condensed Version 2017. *OECD* [online]. 2017-12-18 [cit. 2024-11-08]. Dostupné z: https://www.oecd.org/en/publications/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-condensed-version-2017_mtc_cond-2017-en.html

OGIER, 2025. *Cayman Islands economic substance requirements – an overview* [online]. OGIER. 2025-01-31 [cit. 2025-04-14]. Dostupné z: <https://www.ogier.com/news-and-insights/insights/cayman-islands-economic-substance-requirements-an-overview/>

PATRIA.CZ, 2018. *Obchody s akciemi zvané cum-ex měly připravit evropské vlády o více než 55 miliard eur. O co jde?* [online]. PATRIA.CZ. 2018-10-19 [cit. 2025-04-14]. Dostupné z: <https://www.patria.cz/zpravodajstvi/3960999/obchody-s-akciemi-zvane-cum-ex-mely-pripravit-evropske-vlady-o-vice-nez-55-miliard-eur-o-co-jde.html>

RUDZIKA, Kris, 2019. Transfer pricing – comparable uncontrolled price (CUP) method. *Royalty range* [online]. 2019-01-14 [cit. 2024-12-07]. Dostupné z: <https://www.royaltyrange.com/home/blog/transfer-pricing-comparable-uncontrolled-price-cup-method>

RUPRECHTOVÁ, Monika a Michaela KOZMINSKÁ, 2024. Pilíř 2 aneb dorovnávací daň. *Clarkson Hyde* [online]. 2024-06-28 [cit. 2025-02-26]. Dostupné z: <https://www.clarksonhyde.cz/cs/blog/detail/pilir-2-aneb-dorovnavaci-dan?>

SETH, Shobhit, 2024. Transfer Pricing: What It Is and How It Works, With Examples. *Investopedia* [online]. 2024-06-25 [cit. 2024-12-07]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/t/transfer-pricing.asp>

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 7. Leges, 2018. ISBN 978-80-7502-274-5 [cit. 2025-04-04].

TAX JUSTICE NETWORK, 2024. Corporate tax haven index. *Tax Justice Network* [online]. [cit. 2025-03-18]. Dostupné z: <https://cthi.taxjustice.net/full-list>

TAX JUSTICE NETWORK, 2022a. Financial Secrecy Index 2022. *Tax Justice Network* [online]. [cit. 2025-03-18]. Dostupné z: <https://fsi.taxjustice.net/>

TAX JUSTICE NETWORK, 2025. The problem. *Tax Justice Network* [online]. [cit. 2025-03-18]. Dostupné z: <https://cthi.taxjustice.net/about>

TAX JUSTICE NETWORK, 2022b. What we measure. *Tax Justice Network* [online]. [cit. 2025-03-18]. Dostupné z: <https://fsi.taxjustice.net/what-we-measure/>

U.S. DEPARTMENT OF JUSTICE, 2014. *BNP Paribas Agrees to Plead Guilty and to Pay \$8.9 Billion for Illegally Processing Financial Transactions for Countries Subject to U.S. Economic Sanctions* [online]. 2014-06-30 [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <https://www.justice.gov/archives/opa/pr/bnp-paribas-agrees-plead-guilty-and-pay-89-billion-illegally-processing-financial>

WEALTH MAGAZÍN, 2020. *Co je daňové plánování* [online]. WEALTH MAGAZÍN. 2020-08-06 [cit. 2024-11-08]. Dostupné z: <https://wmag.cz/co-je-danove-planovani/>

WHITAKER, Bill, 2015. The Swiss Leaks. *CBS News* [online]. 2015-02-08 [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <https://www.cbsnews.com/news/hsbc-swiss-leaks-investigation-60-minutes/>

WORLD BANK GROUP, 2025. *World Development Indicators* [online]. WORLD BANK GROUP. [cit. 2025-04-14]. Dostupné z: <https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&series=NY.GDP.MKTP.CD&country=#>

Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon České národní rady o daních z příjmů, 1992. In: *Zákony pro lidi* [online]. 1992-12-18, 2024-08-01 [cit. 2024-12-08]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586#Top>